

Amerika silâh ambargosunu dün kat'î olarak kaldırdı

Kanun Meb'usan Meclisinde de dün kabul edildi

Âyan ve Meb'usan Meclisleri bu sabah bir toplantı yaparak yeni kanunun kat'î metnini hazırlıyorlar

Vaşington 2 (A.A.) — Meb'usan meclisi, silâh ve mühimmat ambargosunun muhafazası hakkındaki Vorys tavrını 179 rey'e karşı 244 rey'e reddetmiştir.

Biraz sonra da aynı mecliste Shanley tavrını tekrar 181 rey'e karşı 242 rey'e reddetmek suretiler meb'usan meclisi silâh ve mühimmat ambargosunun kaldırılmasını kabul etmiştir.

Meb'usan ve âyan meclisleri murahasaları yarın sabah müşterek bir toplantı yaparak bitaraflik kanununun kat'î metnini hazırlayacaklardır.

Sovyet - Finlandiya müzakereleri dün tekrar inkıtaa uğradı

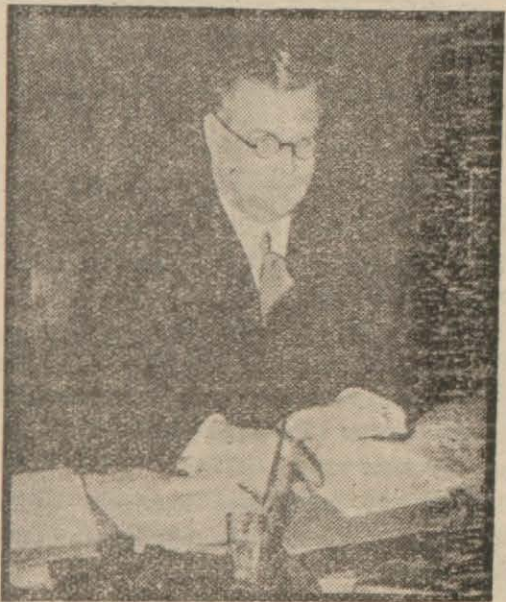
Finlandiya körfezine mayınlar döküldüğü bildiriliyor

Finlandiyanın müdafaa teşkilâtı kontrole tâbi tutulmak istenmiş

Amsterdam 2 (A.A.) — Helsinkiden Telgraf gazetesine bildirildiğine göre Sovyet - Finlandiya müzakereleri inkıtaa uğramıştır.

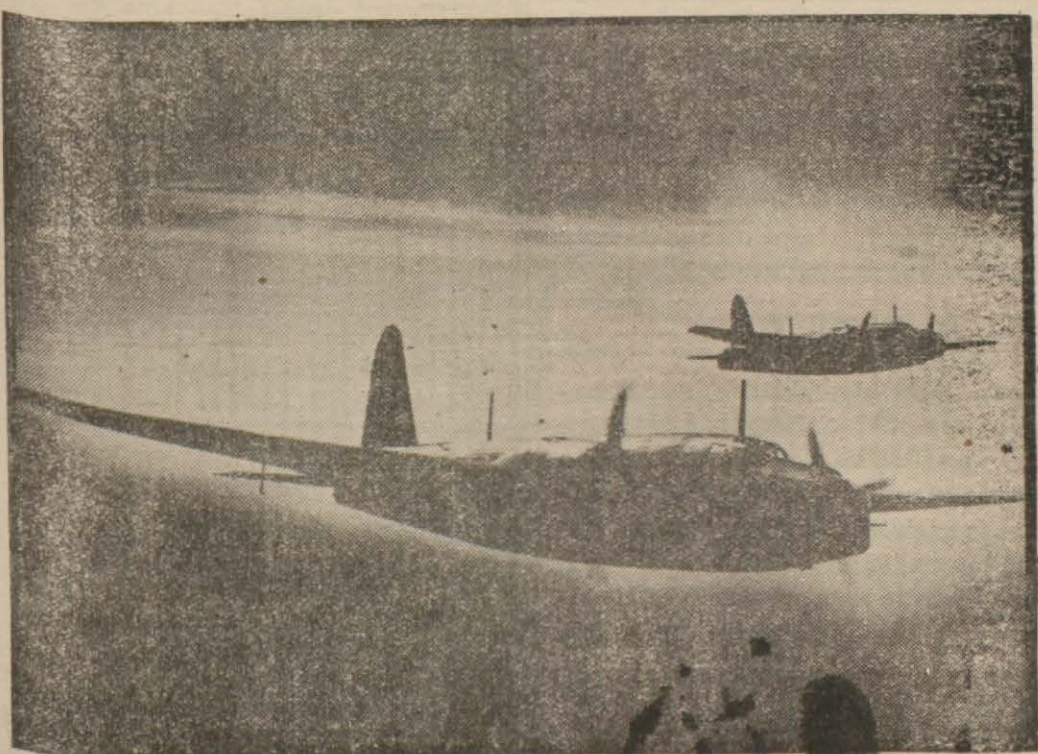
Bu sabah Moskova'ya gelen Finlandiya heyeti hariciye komiserliği ile temasa gelmeye beyhude yere uğramıştır. Molotof ile Stalinin yüksek Sovyet meclisi ile meşgul oldukları ve binaenaleyh bugün görüşmeye imkân olmadığı Finlandiya heyetine bildirilmiştir.

(Devamı 2 inci sayfada)

Finlandiya hariciye nazırı Erik Ekblad

Çemberlayn dün harb vaziyetini izah etti

Son sistem İngiliz bombardıman tayyareleri bir uçuş sırasında
(Yazısı 3 üncü sayfada)

Millî Şefin nutku haricde ehemmiyetle karşılandı

İtalyan matbuatı, Türkiyenin harbe karışmamak hususundaki azmini ehemmiyetle kaydediyorlar

Millî Şef Mecliste tarihi nutuklarını irad buyururken

Roma 2 (A.A.) — İtalyan matbuatı, emtternasyonal vaziyet karşısında muhafaza ettigi kat'î ihtirazden ayrılmamakla be-

haber bu vaziyetin inkışafına derta bir alâka ile takib etmektedir.

Molotofun nutku hakkında tefsirlerde

bulunulmuyor. Fakat yabancı memleketlerdeki akisler bariz bir alâka ile kaydediliyor. (Devamı 8 inci sayfada)

Molotofun Türkiyeye aid nutkunun metni

Ankara 2 (A.A.) — Sovyetler Birliği Komiserleri meclisi ve hariciye komiseri Molotof tarafından irad olunan nutkun Türkiyeye aid kısımları tam olarak aşağıya dercedilmiştir:

«Türkiye, ile olan müzakerelerin mahiyeti hakkında ecnebi memleketlerde birçok masallar neşrolunmuştur. Bu masallardan bazısında Sovyetler İttihadının Kars ve Ardahan mntakalarının kendisine iadesi talebinde bulunmuş olduğunun tahmin edilebileceği yazılmaktadır. Bunun bir yalan ve uydurma haber olduğunu söyleyeceğiz. (Devamı 8 inci sayfada)

Molotofun nutkunun akisleri

Moskova 2 (A.A.) — Reuter muhabiri bildiriyor:

Moskovadaki Amerikan mahfelleri, Molotof'un Ruzvelt'e yaptığı hücumları (Devamı 8 inci sayfada)

İzmirde şiddetli bir zelzele oldu

İzmir 2 (Hususi) — Bugün 16.55 de İzmirde şiddetli bir zelzele olmuştur. Kapak yerlerde bulunanlar sokaklara fırlanmışlardır. Zelzeleden bazı binaların duvarları çatlamıştır.

Saat 19 da Dikilide, dün akşam da saat 19.54 de Ödemiste orta şiddetde bir sarsıntı olmuştur.

Ankara anlaşması önümüzdeki hafta tasdik ediliyor

Mecliste Pazartesi encümenler seçimi yapılacak, encümenlerin teşekkül tarzında değişiklikler olacak

Ankara 2 (Hususi) — Önümüzdeki Pazartesi günü mecliste encümenler seçimi yapılacaktır.

Parti Grubunun idare heyeti, encümenlere seçimleri teklif edilecek namzedleri hazırlamaktadır. Bu namzedler cedvel halinde basılarak meb'uslara dağıtılacaktır. Encümenlerin teşkil tarzında bazı değişiklikler olacağı anlaşılmaktadır.

Meclis encümenleri teşekkül ettikten sonra hariciye ve müdafaa encümenlerinin tetkik edecekleri başlıca ilk iş, Ankara anlaşması olacaktır. Meclis umumî heyeti, önümüzdeki hafta içinde anlaşmanın tasdiki hakkındaki lâihayı müstaceliyetle müzakere edecektir.

İngiliz iktisad heyeti ile bir prensip anlaşmasına varıldı

Dün Ankarada yapılan görüşmelere Hariciye ve Ticaret Vekillerimiz de iştirak ettiler

İzmir 2 (Hususi) — Şehrimize gelen malûmata göre Ankarada İngiliz iktisad heyetile cereyan eden müzakereler müsaid bir safhada inkışaf etmektedir. Bugün yapılan görüşmelere Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu ile yeni Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu iştirak etmişlerdir.

Görüşmeler neticesinde İngilizlerle bir prensip anlaşmasına varılmıştır. Ancak İngilizlerin piyasamızdan satın alacakları 27 bin ton üzüm ve 8 bin ton incir için fiyat farkının izalesine çalışılmaktadır.

Ticaret Vekili Nazmi Topçuoğlu makamında

Hergün

Yeni Ticaret
Vekilimiz

Yazan: Muhittin Birgen

Başvekillimizin mes'ud bir intihabı ile Ticaret Vekâletine Nazmi Topçuoğlu tayin edildi. Memleketimizin siyasi ve iktisadi muhitlerinde yeni Ticaret Vekilimizi tanımayan pek az insan vardır. Sempatik çehresi, temiz zekâsı, iyi kalbi ile nereye girse etrafına daima tevccüh ve muhabbet toplayan Topçuoğlu, bu memleketin kendi kendisini yapmış insanlarından biridir. Ona karşı, ben belki de kâfi derecede bitaraf olamam; çünkü aramızda uzun seneler devam etmiş bir hayat, iş ve fikir arkadaşlığı vardır. Fakat, dündenberi umumî hayatımızın büyük bir sahasında birinci rolü oynamaya davet edilmiş olan bu dost hakkında azami derecede bitaraf olmaya çalışarak söyleyebilirim ki muhterem Dr. Saydamın bu intihabı hattâ «mes'ud» kelimesinin ifade kuvvetine sığmayacak derecede hayırlı bir iş olmuştur.

Nazmi Topçuoğlunun Ticaret Vekâletine getirilmesi, otuz iki senedenberi memleketin mütemadiyen geçirmekte olduğu inkilâb ve istihale hareketleri içinde, çok yeni bir hâdise olarak kaydedilmeğe lâyık bir hâdisedir. Çünkü, Topçuoğlu, devlet kadrosunun an'ane ve teşkilâtı için çıkarılmış, bürokrasi kültürü içinde yetişmiş ve bu itibar ile hayata yalnız dosya yığınları, kanun ve nizam helezonları arasında baktırma alışmış insanlardan değildir. Bunun gibi, idaresine memur olduğu millî faaliyet subesine aid bilgilerini Avrupa mekteplerinde öğrenmiş veyahud Avrupa kitablarından toplamış genç bir unsurdur. O, bütün bilgilerini bu memleketin hayatı içinde çıkarmış ve ihtisasını yirmi beş senelik bir faaliyet hayatının tecrübeleri arasında yapmıştır.

Topçuoğlu, devlet makinesine, esas itibarıyla hiç yabancı değildir. Onun ilk kültürü, devlet kültürüdür; yani tahsilini eski Mülkiye mektebinde yapmıştır. Onu birçok Mülkiye mezunlarından ayıran hususiyet şurasıdır ki, mektebden çıktktan sonra memurluk peşine düşmemiş, kendisini evvelâ müstahsil, sonra da tacir sıfatıyla iktisadi hayata atmıştır. Yirmi beş senedenberi bir taraftan müstahsil, diğer taraftan ticaret ve iş adamı olarak sarfettiği bitip tükenmek bilmiyen geniş faaliyet, Topçuoğluna bu memleketin iktisadi hayatının bütün sırlarını açmış, onu iktisadi varlığımızın her unsurunda derin bir ülfet ve muarefeye sevk etmiştir. Müstahsilin ne demek olduğunu kendi babadan mevur işlerinde çok iyi görmüş, anlamış ve tecrübe etmiş; ticaretin ne demek olduğunu da, türlü türlü teşebbüslerinde ve türlü türlü buhran devirleri arasında mütemadiyen öğrenmiş olan Topçuoğlu, Ticaret Vekâleti sandalyasına oturduğu zaman, masasının üstünden geçebilecek her meseleyi senelerdenberi tanıyan bir adam mevkiindedir.

O, ne her şeyi kâğıd ve kelime halinde mütaale eden bir bürokrat, ne de gökyüzündeki yıldızların esrarını keşfe çalışırken, ayağın ucundaki çukuru göremeyen bir feylesoftur. O, tecrübeli bir pratik, hattâ bizzat münevver bir tecrübedir. İş âlemi, onun için bir takım cansız kelimeler değil, yasayan, zirur, sayesal, daima hareket ve hattâ cidal halinde bulunan iktisadi hâdiseler dünyasıdır. Böyle bir unsur, bizim Ticaret Vekâletimize, ilk defa giriyor, demekte mübalâga yoktur.

★

Fakat, zannedilmemelidir ki Topçuoğlu, sade bir ticaret ve iş adamıdır; sade bir tabiatkârı, bir pratikendir. Hayır, onun kafası geniş bir iktisadi kültürle doludur. Nazariyesiz insan, icimai hayatla, sade sevki tabii ile yürüyen iptidai mahallâlara benzer. Topçuoğlu, bu bakımdan da en zengin kuvvetlere sahip bir Türk münevveridir. Daima işleyerek düşünen ve düşünerek işleyen yeni Vekil, bütün hayatında idealist bir insan olarak yaşamıştır. Gene bundan yirmi beş sene evvel, iktisadi hayata ilk adimlerini atarken, yüreğinde bir kooperatifçi idealizminin taşıdığı hissetmiş ve bu uğurda, kendi muhiti içinde büyük emekler sarfetmiştir. Topçuoğlunun bu uğurda sarfettiği emeği yakından tanıyanlar bilirler ki o, bu memleket içinde yalnız kasıncı düşünen bir tacir değil, bu memlekete faydalı olacağına emin bulunduğu davaların, bilhassa halk davalarının müdafaa uğurunda hattâ kendi var ve yokunu feda etmesini bilen idealist bir halk adamıdır. Fevkalâde dürüst ahlâkı, geniş ve iyi duygularla olan idealizmi, onun hiçbir zaman tam bir tacir ve iş adamı olmasına mâni olmamıştır. O, daha ziyade nazariye ve ilmî âlemle tecrübe ve tabiiyat dünyasına mütemadiyen kendi kafası için almaya çalışan bir cehid timsalidir. Diyebilirim ki Topçuoğlu, ticareti ticaret yapmak için değil, belki de surf iktisad âleminde her dakika ve her yerde hazır bulunmak maksadıyla yapmıştır. O, bir iş adamı değil, bir halk adamıdır, bir cemiyet adamıdır; onun asıl çehresi budur.

Onun asıl şahsiyetini tebarüz ettiren bu nokta üzerindeki ısrar ederken hiçbir

Resimli Makale:

≡ Zayıf damarımız ≡

Her erkekte kadınlıktan az çok bir hisse Dikkat ediniz: Fikrimizden ziyade zevkimizin mahkûm mevcuttur. edilmesinden müteessir oluruz.

SÖZ ARASINDA

Eski tayyarecilerle
Bugünkülerin
Mukayesesi

Tayyarecilik Büyük Harbdenberi ne kadar çok terakki etti! O zamana aid resimlerin tetkiki 1914 de yeni tayyarecilerin ne kadar iptidai şartlar içinde çalışmış olduklarını anlatmaktadır. Meselâ o zaman ki tayyareciler havada yükseklerde uçarken yüzlerini bir maske ile örtmeğe ve kendilerini ısıtmak için de vücudlarından elektrik telleri geçirmeğe mecbur olurlardı. Şimdi bunu hatırladıkça insan gülmekten kendini alamıyor.

İngiliz ordusunda
kilt'er kaldırıldı

İngiliz erkânharbiyesi tarafından verilen bir karar mucibince ordudan Kiltler kaldırılmıştır.

Kilt İskoçyalı askerlerin giydikleri rengârenk etekliğe verilen isimdir. Ve bunlar çok zarif bir manzara arzederler.

mübalâga yapmadığımdan eminim. Senelerce, kooperatifçilik işlerinde beraberce düşüp kalktığımız Topçuoğlunu, bütün temiz, asil ve necib taraflarıyla o kadar iyi tanım ki onun Ticaret Vekâletine getirilmesini bugünkü devrin en karakteristik hâdisesi olarak telâkki ediyorum. Bu hâdisede bu memleketin hükümet cihazını halk ruhuyla tamamen sadık bir ruh ile canlandırmanın büyük ve kat'î bir adım görmeğe lâzamdır. Çünkü Topçuoğlu, bütün hayatını halk içinde, halk unsuru olarak ve halk ile birlikte geçirmek suretiyle yetişmiş bir münevverdir. Onun idealleri halkın idealleridir. Millî Seffimizin ve Başvekillimizin bu ruhu iş başına getirmeğe karar vermiş olmaları gösterir ki, hayatımızda kitabın veyahud bürokrasi kademelerinin değil, bizzat halk ideallerinin hâkim olması, bugünkü devrin en aziz gayelerinden biridir.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Lehistan muharebesi bittiği zaman:

— Yeni bir harb usulü icad edildi, demilmiştir.

Bu cümleyle Almanların cepheye piyadeyi ve topçuyu bırakarak moförül, kit'alarla cephe gerisine dalmak suretile tatbik ettikleri yeni taktik usulü kastolunuyordu.

Hakikatte icad edilen harb usulü bir değil, ikidir, birincisinin ne olduğunu biliyoruz, ikincisine gelince:

Tam iki ay oluyor ki garb cephesinde iki ordu karşı karşıya yer almış bulunmaktadır. Bu iki ordunun ikisi de top-

lantılarını yapmışlar, her türlü hazırlıklarını bitirmişlerdir, fakat içlerinde kimıldayan yoktur. Hergün gazetelerde binbir çeşid ihtimalden bahsedildiğini görüyoruz. Bugün cephenin bu noktası, yarın öbür noktası taarruz hedef olmaktadır, diyorlar. Fakat resmi tebliğlerde görüyoruz, en küçük bir hareket dahi yapılmamaktadır. Anlaşıyor ki ikinci bir harb usulü daha icad edilmiştir, fakat bu ikinci harb usulünün ne olduğunu henüz uzaktan, yakından kestirebilen yoktur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fikra

Beterin beteri vardır

Bir mecliste konuşuluyordu, her şeyi hoş görmek, kendini üzüntüye kaptırmamak yüzünden yaşanmış olduğu halde genç görünebilen biri:

— Ben, dedi, daima her şeyin daha fenası olabileceğini düşünürüm. Başma bir felâket gelse, bu felâketin daha birkaç katı başkalarının başına gelmiştir, diyerek müteselli olurum.

Mecliste bulunanlardan biri.
— Bu her zaman mümkün olmu-yor ki, dedi, benim belki yüz yere borcum var, beş param yok. Borçlular gırtlığıma sarılıyorlar. Kendimden daha beter vaziyette kimse olacağını tahmin edemiyorum ki, müteselli olabileyim.

— Sizden daha fena vaziyette olanlar yok mu? Size borç vermiş, almayacak olan alacaklılarınızın vaziyetlerini bir gözünüze getirin!

Çelik ve demir
Yağmuru

Modern harblerde daima iki ordu mevzuubahs olmaktadır. Biri muharibler tarafından teşkil edilen ordu, diğeri de geride bulunan ve muhariblere cepane ve mühimmat yetiştirmeğe çalışan ordu...

Muharebeden iyi neticeler alınabil-mesi için saffiharbede bulunan muharib askerlerin mühimmat ve cepane bakımından hiç sıkıntı çekmemeleri icab etmektedir.

Cepane ve mühimmat istihzaratı ile meşgul olan geri hizmetlerinde çalışanların adedi cepheye çarpan askerlerden de fazladır.

Arasına harb tebliğlerinde sürekli ve müthiş topçu diellosu icra edildiğinden bahsedilmektedir.

Eunun ifade eylediği mânayı tahmin edebilir misiniz?..

Bu hususta ziyadesile şayanı dikkat bazı misaller vereceğiz:

Harbi Umumî sırasında 1915 senesinde Fransada Sampaña cephesinde vukua gelen şiddetli muharebelerde Fransız topçu kuvvetleri Alman hatlarına 40.000 ton obüs endahat eylemişlerdir. 20 Ağustos 1917 tarihinde mes-hur Verdün muharebesinde dahi aynı miktarda mühimmat sarfedilmiştir. 1914 - 1918 umumî harbinde mühimmat rekoru 1917 senesi Nisanında gene Fransada Chemin des Dames

Dans salonlarında
Görülen
Gaz maskeleri

Londrada gaz maskesi taşımak artık moda olmuştur. Kadınlar ve erkekler gaz maskeleri yanlarında olmadıkça sokağa çıkmamakta, hattâ dansa bile gaz maskesile gitmektedirler.

Çinde bir insanın bedeli
bir köpekten altı defa
fazladır

Avrupada bir göfö bir yolcuğu çig-neyip öldürürse hâdisa mahkemeye intikal eder. Araya bazı defa sigorta kumpanyaları karışır.

Çinde iş bu tekdirdede daha basit bir şekil arzeder. Göfö bir erkeğin ölümüne sebebiyet verirse ölünün ailesine 300 Çin doları verilir. Çiğnenen kadın ise tazminat daha az tutar.

Bir köpek çignenirse tazminat bedeli 6 dolardır. Yani bir erkek bedelinden 6 defa aşağı!..

En fazla asker veren aile

En fazla asker veren ailelerin tesbiti için Fransada yapılmış olan tetkikatta birinciliği Somme muntakasında bulunan bir aile kazanmıştır. Baba, oğul, yeğen olarak silâh altında bulunan aile efradının sayısı tam kırk yedidir.

de kırılmıştır.

5 ve 6 ncı Fransız ordularına mensub bulunan topçular bu muharebede tam 65.000 tonluk cepane sarfeye mişlerdir.

Bu 65.000 ton cepanenin bedeli 450 milyon altın frank tutmaktadır.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün KonamadıAlmanyada tek
kumanda
makamı yok mu?

Londra 2 (A.A.) — Havas ajansı bil diriyor:

York shire Post gazetesinin askerî muharriri Almanyada tek kumanda makamı bulunmadığını söyledikten sonra diyor ki:

Göring bir hava taarruzu yapılmasını istiyor. Amiral Reader, harekâtı denize teşmil etmek arzusunda. General Keitl, Sar'da umumî bir taarruz taraftarıdır. Ve Ribbentrop, büyük askerî taarruzdan evvel yeni bir diplomatik taarruz yapılmasını mütalesindedir.

İngiltere tereyağı
sarfiyatını tahdid ediyor

Londra 2 (A.A.) — Röyter:

Hükümet, tereyağı ve jambon sarfiyatına tahdidat koymuştur. Adam başına haftada dört ons tereyağı ve dört ons jambon alılabilecektir. Bunun sebebi, Avrupadan az miktarda tereyağı gelmesi ve hükümetin uzak memleketlerden tahalât için lâzım gelen tertibatı henüz tamamlanmamış bulunmasıdır.

Margarin istisnası, İngiltere için tamamlanmış miktardadır.

Sovyet-Finlandiya müzakereleri
dün tekrar inkıtaa uğradı

(Bastarafı 1 inci sayfada)

Stokholm 2 (A.A.) — Bütün İsveç gazeteleri Rusyanın Finlandiyadan yaptığı talepleri tetkik etmekte ve bu taleplerden bazıların kabul edilemezliğini müttefikân kaydeylemektedir.

bu kabul edilmez taleplerin başlıcası Hangoe veya Perkkalada bir üssü bahri tesisi ile Finlandiya ile Ladoga gölü arasında Korelinin askerlikten tecrididir.

Gazetelere nazaran Rusya Finlandiyanın bütün müdafaa teşkilâtını sıkı bir kontrola tâbi tutmak istemektedir. Bundan başka Rusların Stokholmın 20 mil ötesine yerleşmeleri İsveç için de bir tehlikedir.

Finlandiya körfezine mayınler
döküldü

Kopenhag 2 (A.A.) — Danimarka münakalat nezaretinin bir tebliğine göre, Finlandiya körfezinin ağzında kâin olup Sovyetler Birliğinin Finlandiyadan kendisine verilmesini istediği Hangö limanına mayınler konmuştur.

Almanya teşebbüslerinde bulunmuş

Stokholm 2 (A.A.) — Aften Bladet gazetesinin Berlin muhabirinin bildirdiğine göre, Baltık muntakasında Sovyetlerin genişlemesinden endişe duymakta olan Almanya, Moskovanın Finlandiya hakkındaki taleplerini hafifletmek maksadıyla gayet ihtiyatlı bazı teşebbüsler yapmışsa da, herhangi bir muvaffakiyet elde edememiştir.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Numi soho 1-55	3	Arabi soho 1853
Birinciteşrin 21	Resmî soho 1939	Hızir 182

CUMA

GÜNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	81			4	52		
1	25			11	47		
ÖĞLE		İKİNDİ		AKŞAM		YATSI	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 68	14 45	17 04	18 57			
E.	6 52	9 40	12 —	1 82			

Yarına aid evkat cetveli

GÜNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	82			4	54		
1	27			11	49		
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	11 68	14 44	17 08	18 86			
E.	6 58	9 40	12 —	1 88			

TELGRAF HABERLERİ

Garb cephesinde gece harekâtı yapılmıyor

Almanlar ufak taarruzlar için cephede sık sık hücum taburları kullanıyorlar

Paris 2 (A.A.) — Büyük umumî karar-gâh tebliğ ediyor:

Cephenin her tarafında gece sükûnet içinde geçmiştir.

Paris 2 (A.A.) — 2/11/1939 akşam tebliği:

Gündüzün Rhin ile La Blies arasında keşif kollarımız faaliyette bulunmuştur.

Alman tebliği

Berlin 2 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Ordu başkumandanlığı tarafından tebliğ edilmiştir.

Garb cephesinde birkaç noktada hafif bir topçu faaliyeti vardır.

Alman hücum taburları

Paris 2 (A.A.) — Havas ajansının bildirdiğine göre, askeri vaziyet:

Almanlar, ufak taarruzlar için, hücum taburlarını gitgide daha fazla kullanmaktadır.

Bu mütehassıs efradın mevcudiyeti, bazı enebi müşahideleri hataya düşürmüştü ve Alman taarruzunun başladığı zamanı uyandırmıştır. Halbuki böyle bir şey yoktur.

İtalyada Almanyaya karşı kazanılan zaferin yıldönümü

Berne 2 (A.A.) — İsviçre ajansının istihbarına göre, Cumartesi günü İtalya veldahdi ve Mussolini de hazır olduğu halde Romada büyük bir dini ayin yapılacak ve 1918 de Almanyaya ve Avusturyaya karşı kazanılan zaferin 21 inci yıldönümü kutlanacaktır.

Yugoslavyadaki Alman ekalliyetleri

Belgrad 2 (A.A.) — Yugoslavyadaki Almanların gazetesi olan «Deutsches Volkblatt» Almanların nakli meselesi hakkında diyor ki:

Yugoslavyadaki Almanların nakli kat'iyen mevzu bahis değildir. Bu meselelerin münakaşası beyhudedir. Alman ve Yugoslav hükümetleri arasında güya müzakereler olduğu haberi asılsızdır. Böyle bir tedbire lüzum hâsıl olursa bittabi Yugoslav hükümetinin muvafakatı ile cereyan edebilir ve nakil işi de kat'iyen ihtiyari olabilir.

Vilnada Polonyalılarla Yahudiler çarpıştılar

Kaunas 2 (A.A.) — D.N.B. ajansı bildiriyor,

Vilnada dün genç Polonyalılarla Yahudiler arasında çarpışmalar olmuş, polis müdahaleye mecbur kalarak müteaddid tevkiyat yapmıştır.

Kaunas 2 (A.A.) — Dün gece birdenbire 40 kadar Sovyet tankı Vilna'ya gelmiştir. Ngin olduğu bilinmiyor. İki saat evvel Litvanya kıtaatı şehirden Yahudiler aleyhinde nümayişler olduğu için devriye geziyordu. Yahudiler evlerinde bile tecavüz edilmiştir.

Vilna ve Kaunasdaki Yahudi cemaatleri Litvanya hükümetine müracaat etmişlerdir.

Holândada örfî idare ilân edildi

Amsterdam 2 (A.A.) — Üç vilâyet hariç, memleketin her tarafında örfî idare ilân edilmiştir. Holandanın aldığı bu tebliğ, Almanyadan gelebilecek herhangi bir tecavüze karşı en esaslı müdafaa vasıtasını teşkil eden meşhursu sedleri hattının her tarafına şamil bulunmaktadır.

Fon Papan önümüzdeki hafta geliyor

Roma 2 (A.A.) — Berlin'den alınan haberlere göre, Almanyanın Ankara büyükelçisi Von Papan, önümüzdeki hafta vazifesi başına dönmek üzere hareket edecektir.

Çemberlayn dîn harb ve siyasî vaziyet hakkında izahat verdi

Londra 2 (A.A.) — Çemberlayn bu gün Avam Kamarasında mutad nutkunu söylemiştir.

Çemberlayn demıştır ki:

Son beyanattan sonra geçen hafta içinde havalardan ve rüyet fenalığı karada olduğu gibi havada ve denizde de askeri harekât üzerinde müessir olmuştur.

Fransız - Alman hududunda harekât mevzii faaliyetlere ve münferid topçu ateşlerine inhisar etmiştir.

Soğuga ve yağmura rağmen İngiliz heyeti seferiyesi Majino hattının İngiliz kuvvetlerine isabet eden kısmında tahkimata aynı gayretle devam etmişlerdir.

Cepheden çok uzakta bulunmalarına rağmen deniz aşırı kuvvetlerimizi de uzmamalıyız. Bu kuvvetlerimiz de vazifelerini yorulmadan yapmaktadırlar ve azamî teyakkuza elden bırakmamaktadırlar.

Deniz harbi, ilk safhalara nazaran fildisesiz geçmiştir. Düşman denizaltı filosuna ziyat verilmekte devam ettik ve biz de bir miktar ticaret gemisi kaybededik.

Tayyarelerin faaliyeti

Hafta içinde gerek keşifte bulunan, gerek vapur kafilelerine hücum eden Alman tayyareleriyle birkaç kere çarpıştık. Bu çarpışmalarda ne tayyarelerimiz, ne de vapurlarımız hiç bir hasara uğramamıştır. Halbuki düşman bazı zayıflara uğramıştır.

Bu hafta içinde pilotlarımız bilhassa Almanyanın şimali garbisinde yaptıkları mes'ud ve kahramanca keşif uçuşlarıyla temayüz etmişlerdir. Tayyarelerimiz vazifelerini Almanların müttekâsif baraj ateşlerine rağmen ifa etmişlerdir.

Molotofun nutku

Berlinde büyük bir sabırsızlıkla beklenen ve fakat zannınca o kadar memnuniyet uyandırmayan Molotof'un nutku hükümetimiz tarafından dikkatle tetkik olunmuştur. Hükümetimiz bu nutkun muhteviyatını bilhassa Sovyetlerin müstakbel emelleri hakkındaki kısımlarını alâka ile kaydedilemiştir. Burada sunu işaret etmeği faydalı buluruz ki Molotof bundan evvelki 31 Mayıs müttekâsif emriyle emensiyonun bir harbe sürüklenmek istemediğini ve her türlü tecavüz tehlikelerinin tevessüüne karşı koyacak gayretlere iştirak etmeyeceğini söylemiştir. Bu, İngiliz hükümetinin de hatı hatırladığıdır. Fakat müttekâsifin harb gayeleri hakkında Molotof'un lütüfkâr kelimeleri onunlara ehemmiyet vermek külfetini ihtiyar etmiyeceğiz.

Harb gayeleri

Harb gayelerimiz gayet açık ifadelerle evvelce izah ettik ve kat'iyen kanım ki, bütün dünya milletlerinin büyük ekseriyeti bunu tamamille takdir etmiştir.

İmparatorlukta harb etmek kararının ne kadar umumî olduğunun son günlerde gözle görülen bir delilini bulduk. Kanadadan, Avustralyadan, yeni Zelândadan, Hindistan'dan Londraya kadar nazırlar ve murahhaslar geldi. Bunlar İngiliz nazırlarını yaptığımız gayretle gözlerle görmek için geldiler. Onlarla konuşmaya başladık ve İmparatorluk aksamından her birinin müstakbel vazifeye iştiraklerini ne suretle tanzim edebileceğimizi tetkik ediyoruz.

Harb başlar başlamaz İmparatorluğun her tarafından bize müzaheret temin eden mesajlara hükümet namına teşekkür etmiştim. Halbuki biz onlardan hiçbir şey istememiştik. İngiltere onları kendi rızalarıyla İttihâta harbe girmeye mecbur etmiyecektir.

Hükümet müstemleke adamlarını kullanmak niyetindedir. Bu husustaki plânlar tabik edilmeye başlanmıştır. Müstemleke lerde ayaclar teşkil edilmiştir. Meslâ garbi Afrikadaki kuvvetler bir misil ve şarkî Afrikadaki silâhendazlar mevcudü ise üç misil artırılmıştır.

Milletler Cemiyeti ve Sovyetler

Londra 2 (A.A.) — Cenevreden gelen ve Sovyetler İttihadının Milletler Cemiyetinden çekileceğine dair olan haber Sovyet sefaretince teyid edilmemektedir.

Sovyet sefaretinde ifade edildiğine göre böyle bir karar verilmiş olsaydı, Sovyet Rusyanın Londra elçisi olup el-yevm Milletler Cemiyeti reisi bulunan Maiski'nin bundan haberdar olması icab ederdi.

Maiski'nin Milletler Cemiyetini, dört Kânunuevvelde içtima çağıracağı da ilâve edilmektedir.

Irak Kral Naibi Ankara paktından sitayişle bahsediyor

Bağdad 2 (A.A.) — Kral Naibi, parlamentoyu açmış ve nutkunda, ezcümle Irakın Türk - İngiliz - Fransız müttekâsif yardım paktının imzasını memnuniyetle karşıladığını söylemiştir. Naib, «Bu pakt, Türkiyenin istikbale daha emin bakmasını mümkün kılmaktadır» demıştır.

İsviçre mühim müdafaa tedbirleri alıyor

Berne 2 (A.A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Hükümet tarafından kabul edilen ilk kararname, İsviçre arazisinin bir kısmının bir müstevli tarafından işgal edilmesi ihtimali bulunduğunu göstermektedir.

Bu kararnamelerden biri, böyle bir hal vukuunda halkın ne gibi hakları ve mecburiyetleri olacağını zikretmekte, ikinci kararname de, hududa fazla yakın sınıflar ve ticari müesseselerin yer değiştirmeleleri hususundaki kanunî meselelere müteallik bulunmaktadır.

Bernede bu kararlar mânidar olmakla beraber, bunlardan telâşa düşmeğe mahal olmadığı söylenmektedir.

Çinliler bir şehri daha geri aldılar

Hongkong 2 (A.A.) — Çin ajansı bildiriyor.

Şiddetli bir çarpışmadan sonra, Honan'ın şimalinde Tankia şehrinin istird edildiği haber alınmıştır.

Japonlar, 250 telefat vermişlerdir. Bir çok mühimmat da Çinlilerin eline geçmiştir.

Tanzimatın 100 üncü yıldönümü merasimi tehir edildi

Maarif Vekâleti Tanzimatın 100 üncü yıldönümü münasebetile Tanzimatta her sahada vukua gelen yenilikleri ihtiva eden bir eser hazırlanmağa karar vermiştir. Eserin hazırlanması için Üniversite profesör ve doçentlerine ihtisas sahaları dahilinde vazifeler verilmiş ve âlâkadarlar yazılarını tamamlayarak Maarif Vekâletine göndermişlerdir.

Vekâletçe eserin hazırlanmasına devam edilmekte olup, yakında tamamlanacaktır.

Diğer taraftan 1839 yılı İkinciteşrinin üçüncü günü ilân edilen Tanzimatın 100 üncü yıldönümü münasebetile bugün Üniversitede bir merasim yapılması ve Tanzimatın hususiyetlerinin tebarüz ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

Hazırlanmakta olan eserin henüz ikmal edilmemiş olması dolayısıyla Üniversite idaresi mükarrer olan merasimin bugün yapılmasından sarfınazar etmiştir.

Sabahtan Sabaha

Siyaset ALEMİNDE

Bay Molotofun Nutku

Yazan: Selim Raçın Ermeç

Sovyet Rusyanın bazı komşularıyla son zamanda yaptığı ve bir kısım ile yapmakta devam ettiği siyasi müzakerelerin doğurduğu tereddüdü havaı aydınlatması için gösterilen intizarı uzun boylu devam etmesi beklenemezdi. Bizzat Rusyanın kendisi de, salâhiyetli erkânından birinin lisanile bu vaziyeti tavviz etmeyi lüzumlu gördüğünü defaatla ifade etmişti. Sovyet komiserler heyeti reisi ve dış işleri komiseri Molotof'un ahiren Moskovada söylemiş olduğu nutuk, işte beklenen bu tavzihten başka bir şey değildi.

Ayrı ayrı üç parçadan tereküb eden bu nutkun hep bir arada ifade ettiği mana şudur:

Sovyet Rusya intizardadır ve ahvalin inkişafına göre hareket edecektir. Nutkun muhtelif parçalarına gelince;

Bunun bir kısmı sırf Sovyet Rusyanın hâdiseleri mütalea noktasından, deolojik görüşüne ayrılmıştır.

Diğer kısmı komşularile olan temaslarının mahiyetini teşrih ve izahat tahsis olunmuştur. Üçüncü kısım ise Sovyet Rusyanın cihanşümül hâdisat hakkındaki telâkisini ihtiva eylemektedir.

Amerika siyasi mehafilinın kanaatlerini bildiren ajans haberlerinin de kaydettikleri gibi Sovyet Rusyanın beynelmilel durum içindeki vaziyeti mutlak olarak Almanyanın yanında değilsen bile demokrasilere taraftar da görünmüyor. Bundan dolayıdır ki Amerika mehafili, haklı olarak bu devlette Almanyaya arasında hakiki bir anlaşma mevcut bulunmasından şüphelenmektedir.

Sovyet Rusyanın komşularile yaptığı temaları da iki maksadla yapılmış saymak doğrudur. Bunlardan bazılarının, kendi merkezlerine karşı yapılabilecek taarruzları önlemek için arazi koparıp müdafaa sistemini takviye etmek. Diğerleride de görüşüp siyasi kanaat ve hedeflerini iskandil etmek.

Sovyet Rusyanın cihanşümül hâdiseler hakkındaki kanaati menfidir. M. Molotof'un açıkça söylemiş olduğu gibi, bu devlet, bu harb devam ettiği takdirde bunun bazı ihtilâtlar yapacağını kabul ediyor. Ve umumî olarak da harb, bu siyasetine mâni olmak için mevzii kalması lüzumunu ileri sürüyor. Bitarafılardan ne kadar fazla istirak olursa ittisa ihtimalinin o nisbette artacağını bildiriyor.

Netice şudur ki Sovyet Rusya henüz son sözünü söylememiştir. Simdilik bitarafıdır. Ve tam meçhullü bir muadele olarak sahne siyasette mevki almış bulunuyor.

Selim Raçın Er

Amerika için ideal

Çoğumuz Amerikayı harita üzerinde ve kitab, gazete sayfalarında tanırız. Amerikânın keşfi ile başlayan kısa tarihi, istiklâl muharebeleri ve itilâ devri kadar birbirine yakın oldukları için uzaklığına rağmen meşhur tarafı kalmamıştır. Amerika hakkında eski dünya muharirlerinin yazdıkları romanlar ve seyahatnameler bile bize Amerikayı tanıtmışlardır. Meslâ İspanyol romancısı B. İbanez'in «Bir romancının dünya seyahatnamesi» isimli üç büyük cilt tutan eserinin bir cildi tamamen Amerikaya ayrılmıştır ki burada Amerikayı bütün rengi ve şekli ile görülebiliyoruz. Geçen hâdiseler de Amerikânın karakteristik evsâfını bize tanıtmıştır.

Tarihini, harsını ve medeniyetini taze veskalarla tanıdığımız Amerika bugün yeni bir Avrupa harbi karşısındadır. Yirmi beş yıl evvel Amerika müttekâsif he-sabına bütün servet kaynaklarını açmakla iktifa etmiyerek harbe filen müdahale etmişti. Almanların Amerika sularına kadar yaptıkları tahtebahir harbi Amerikayı müstakbel kuvvetlerle Avrupa kıyılarında kadar getirmişti. Kendisinin dahil olduğu grup harbi kazanınca Amerikada çok samimi bir sefkat ve insaniyet havası est. Milletleri ebedî bir sulh ve sükûna kavuşturmak gibi yüksek bir fazilet ve insaniyet havası. Bu temiz havayı eski dünyaya yaymak için Vilson pürnege Avrupaya gedi. Milletler arasındaki ihtilâfları hak ve adalet mefhumlarına göre halledecek bir Milletler Cemiyeti kurdu. Fikir çok yüksekti. Bu fikrin arkasında belki İngiliz tarihçesi Wells'in Avrupanın selâmeti için düşündüğü «Confédération» da vardı. Fakat Kös dinçenisi eski dünyaya bu fikirler bir kasdedinin şairane hayalleri, mübahâgaları gibi geldi. Devran gene aynı devran olarak kaldı.

Amerika bugün yavaş yavaş gene Avrupa sahnesinde görünmeğe başlamıştır. Ambargoyu kaldırmakla silâh ve cephane depolarını müttekâsiflere açan Amerikanın yarın insan depolarını da açması ihtimali vardır. İnsaniyet hesabına temenni edilir ki Amerikanın materyel kuvvetlere el koyup nihayet vereceği mücadeleyi bu defa daha esaslı ve isabetli bir emniyet teşkilâtına bağlamak fikri takib etsin. Karakterini eserleri ve mizacı ile tanıdığımız Amerika için bu bir ideal olabilir.

Buahan Cahid

ŞEHİR HABERLERİ

Maarif sahasında görülen noksanlar

Talebenin sıhhati ve temizliği ile daha yakından alâkadar olunacak

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, her sene muhtelif vilâyetlerimizi gezerek tetkiklerde bulunacaktır. Vekil, bu maksadla şehrimizde tetkikler yapmış, Erzurum hattının açılması münasebetiyle şark vilâyetlerine kadar yapılan yolculuğa iştirak ederek tetkiklerine devam etmiştir. Memleketin her tarafını karış karış gezmiş ve görmüş olan Vekil, maarif sahasındaki eksikleri mizi tamamlamak için büyük gayret sarfetmektedir.

Son şark vilâyetleri tetkik seyahatinden dönen Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Ankara'ya döner dönmez derhal müdürleri toplamış, tetkikleri sırasında gördükleri noksanlar hakkında müdürlere izahat ve direktifler vermiştir.

Yeni Vekil vazifeye başladığı tarihtenberi maarif sahasında yapılan tetkiklerde şu noksanlar göze çarpmıştır:

1 — Mekteplerde talebe sıkı bir şekilde temizlik yoklamasına tâbi tutulmamaktadır. İlk tedrisat talimatname lerine göre muallimler her sabah talebelerinin ellerini, ayaklarını, yüzünü görecektir, temiz olup olmadığını tetkik edecek ve ayrıca iç çamaşırlarını da gözden geçirecektir. Yapılan anı tetkik ve tetkikler esnasında mekteplerimizde tırnağı uzamış, elleri, yüzleri kirli, elbisesi bakımsız çocuklara raslanmıştır, mektep idareleri ikaz edilmiştir.

2 — Muhitin tesiriyle çocuklara âriz olan hastalıklarla yapılan mücadele

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel

pek noksanıdır. Bilhassa bu nokta, şark ve cenub vilâyetlerimizde ziyadesiyle nazarı dikkati celbedecek mahiyettedir. Doğu ve cenub vilâyetlerimizde trahom ve sıtma hastalıkları mevcuttur. Sıhhiye Vekâleti, bu hastalıklarla mücadele etmekte ise de, bu hastalıkların çocuklar arasında yayılmamasını temin için mekteplerimizde de mücadele açmak zaruretindedir.

3 — Birçok kaza ve nahiyelerimiz doktorsuzdur. Mektep içinde veya dışında hastalanan çocukları tedavi edecek doktor bulmak imkânsızdır. Maarif Vekili, son doğu seyahatinde bu

noksanı görmüş, ehemmiyetle not etmiştir.

4 — Vilâyet, kasaba ve köylerimizde mektebe devam etmiyen binlerce çocuk mevcuttur. Sivas, Erzurum vilâyetleriyle, bu vilâyetlerin kazaların dan geçildiği esnada istasyon ve cadeleride dolduran toplu mektep çocukları kadar, mektep dışında kalmış çocuklara da raslanmıştır. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, tetkik seyahatleri esnasında mektep dışında kalan çocuklarla meşgul olmuş, birçoğu ile bizzat temasa gelerek konuşmuştur.

Vekâlet, maarif ve mektep müdürlüleriyle muallimleri ikaz edecek, çocukların temiz tutulmasına itina gösterilmesini isteyecektir.

Vekâlet, hastalıklarla mektep dahilindeki mücadeleyi şiddetlendirecek tedbirler arıyacaktır.

Kaza ve nahiyelerimizde doktor gönderilmesi için Maarif Vekâleti elinden gelen tavassutu yapacaktır.

Mahallin en büyük mülkiye âmiri mektep çağında olup da mektebe gelmiyen çocukları mektebe davete her zaman salâhiyetlidir. Şehrin maarif âmiri mektep çağındaki çocukları tesbit etmeli, takibleri için hazırladığı listeyi mahallin en büyük mülkiye âmirine vermelidir. Bu nokta ihmal edilmediği için mektebe devam etmiyen çocukların sayısı ehemmiyetli bir yekûn olmamakta devam etmektedir. Maarif Vekâleti, mektep müdürleri ile ikaz edecek, ellerindeki salâhiyetlerinden istifade etmelerini isteyecektir.

Ticaret işleri:

Türk-Rumen ticari müzakereleri
Bayram tatili dolayısıyla bir tevakkuf devri geçiren Türk-Rumen ticari müzakereleri yeniden başlamış bulunmaktadır.

Müzakerelerin esas müteakib ticaretin genişletilmesi olduğuna göre, Romanyadan yapılacak geniş miktarda petrol ve müstakki ile kereste ithalatına karşı memleketimizden de mühim miktarda pamuk gönderilmesi ve ödenberi ihraç edilen susam, zeytin, fındık, balık, kuru meyvalar ve kömür miktarının artırılması imkânları tetkik edilmektedir.

Aradaki şanj farklarının da halini müteakib mukabil ticaretin tabii olarak genişleyeceği ve her iki taraf tüccarlarının da buna göre anlaşmış bulduklarını öğrenilmiştir. Müzakerelerin şimdiye kadar devam eden seyrine bakılarak yakında neticeleneceği tahmin olunmaktadır.

Men'i ihtikâr komisyonu toplandı
Men'i ihtikâr komisyonu dün de toplanmış ve şikâyetleri tetkik etmiştir. İhtikâr mahiyetinde satış yapıldığı ileri sürülen maddeler deri, seraciye, kalay ve soba saçdır.

Komisyon tüccarları da dinlemiştir, müteakib toplantıda karar verilecektir.

Mütekaid, dul ve yetimlere

İstanbul Defterdarlığından: Mütekaid dul ve yetimlerin nazarı dikkatine:

1 — Bilümum zat maaşları sahipleri - nin ikinci altı aylık yoklamaları 6/11/939 tarihinde başlayacak ve 25/11/939 tarihinde bitecektir.

2 — Yoklamalar hergün saat 9 dan 12-ye ve 13 den 17 ye kadar devam edecektir.

3 — Zat maaşları sahipleri: fotoğraflı nüfus cüzdanlarıyla resmi senedlerini ve birer tane yeni çekilmiş fotoğraflarını ve malû olanlar malûliyet raporlarını yoklama ilânı haberleriyle birlikte bizzat getirtip ibraz etmeğe mecburdurlar.

4 — 25/11/939 tarihine kadar yoklama ya gelmiyenlerin muameleleri ancak umumî maaş tevziatından sonra yapılabilecektir. Alâkadarların buna göre men-sub oldukları malmüdürlüklerine derhal müracaatları.

Millî Şefin Şehir Meclisine iltifatları

İstanbul Şehir Meclisinin yeni sene toplantılarına başlaması münasebetiyle çekilen telgrafta Reisi - cümhur Milli Şef İsmet İnönü şu cevabı göndermiştir:

Dr. Lütfi Kırdar

Vali ve Belediye Reisi

İSTANBUL

Şehir Meclisinin samimi duygularına teşekkür eder, başarılar dilerim.

İsmet İnönü

Avrupadan dönen talebelerin vaziyeti

Avrupalı müteakib şehirlerimizde tahsilde iken harb vaziyeti dolayısıyla memleketine dönen talebelerin vaziyetle meşgul olmak üzere Üniversitede teşekkül eden komisyon mesaisini bitirmiş ve neticeyi Maarif Vekâletine bildirmiştir. Avrupadan dönen talebelerden 164 ü Üniversiteye yazılmışlardır. Bunlardan 60 ı İktisad Fakültesine, 44 ü Fen Fakültesine, 29 u Hukuk Fakültesine, 26 sı Tıp Fakültesine ve 5 i de Edebiyat Fakültesine devam edeceklerdir. Gene Avrupadan dönen 150 talebe de Yüksek Mühendis mektebi - ne kaydolmuşlardır.

Komisyonun tesbit ettiği vaziyete göre Avrupada devlet hesabına okuyan 272, Sümerbank, Denizyolları, ve Maden Tetkik Arama Enstitüsü hesabına okuyan 185, hususî surette muhtelif Avrupa merkezlerinde tahsilde bulunan 360 kişidir.

Komisyon devlet hesabına okuyan talebelerden 33, Sümerbank hesabına okuyarlardan 24, şeker fabrikası hesabına okuyarlardan 6, Denizyolları hesabına okuyarlardan 1 kişi olmak üzere 64 talebeyi burada tahsillerine devam imkânını verecek müesseseler bulunmadığı için, bitaraf memleketlerden olan Belçika ve İsviçreye göndermeğe karar vermiştir.

Deniz işleri:

Dün limanımıza mühim miktarda ithalât eşyası geldi

Dün limanımıza 6 cenebi, yedi Türk bandıralı 13 vapur gelmiştir. Bunlardan İtalyan bandıralı Asiryan vapuru, gliserin, İsviç bandıralı Vasselant vapuru tereyağ, peynir, İngiliz bandıralı Eshah vapuru makine ve aksamı, Romanya bandıralı Daçya vapuru şeker, kınakına ve limon, Sovyet bandıralı Suvanesya vapuru sinema filmi, Lâtik. Fenzya adlı İtalyan vapuru ziraat makinesi, araba, at, manda yavrusu, inek, gene İtalyan bandıralı Ekitetu vapuru elektrik malzemesi lâmba ve aksamı, matbu evrak, radyo, demir, pamuk ve mensucat, tıbbi ve kimyevi eza ve gazete kâğıdı getirmiştir.

Şeref, Necmi, Albal, Tayyari Bahri, Lütfi Hüda, Kevkebi Berrî adındaki gemilerimizde de muhtelif yerlerden külliyetli miktarda odun kömürü getirilmiştir.

Fırtına hafifledi

Birkaç gündür devam eden fırtına yavaş yavaş dinmeğe başlamıştır. Fırtına dolayısıyla yola çıkamıyan ve yollarından kalan vapurlar birer ikişer limanımıza gelmeğe başlamışlardır.

Evvelki gün gelmesi beklenen Güneysu vapuru dün ve Karadeniz vapuru da gece geç vakit limanımıza gelmiştir. Güneysu vapurunun fırtına yüzünden uğrıyamadığı iskelelere uğrıyarak bıraktığı malları almak üzere dün Konya vapuru limanımızdan Karadenize hareket etmiştir.

Adliyede

Bir nakliyat ambarının sahibi tevkif edildi

Diyarbakır - Mardin nakliyat ambarı sahibi Abdülhamid, dün emniyeti suistimal suçundan, adliyeye verilmiştir.

İddiaya göre, vak'ın mahiyeti şudur: Abdülhamidin Mardinde ticaretle meşgul Abdül'ahed isiminde bir biraderi vardır. Bu zat, İstanbuldaki bazı tüccarlarla mektublar göndererek, 1000 lira. 500 lira ve diğer kıymetlerde muhtelif siparişlerde bulunmuş, ancak şöyle bir şart koşmuştur: Siparişler, Ziraat bankası namına, «Diyarbakır - Malatya nakliyat ambarı» vasıtasıyla gönderilecektir.

Tüccarlar da, Ziraat Bankası adına gönderilen emre üzerine siparişleri Abdülhamidin ambarına teslim etmişlerdir. Fakat, nakliyat ambarı sahibi, bunları Ziraat Bankası namına değil, doğrudan doğruya biraderi Abdül'ahede göndermiştir. Fiatı büyük bir yekûn tutan mallara, Abdül'ahed bedelini ödemediği için, şahıs etmiştir.

İşte, bu suçtan dolayı dün adliyeye sevkedilen Abdülhamid, huzuruna çıkarıldığı Sultanahmed 1 inci sulh ceza hâkimi tarafından yapılan sorgusunda:

— Bu, bir yanlışlıktan ibarettir. Tüccarların paralarını ödiyeceğim, demiştir. Hâkim suçun mahiyetine ve elde mevcut delillere nazaran, suçlunun tevkifini karar vermiştir.

Torununu zehirliyen kadının muhakemesine bakıldı

Tarlabasında 7 aylık torununu sütle karışık sürür vermek suretile, zehirliyerek öldüren Amorfiyanın duruşmasına, 1 inci Ağırceza mahkemesinde dün devam edilmiştir.

Dünkü celsede birçok kimseler, bu arada çocuğu muayene eden doktor Nikoli Fakaçelli ile suçlu kadının kızı ve ölen çocuğun annesi Efistradya da şahid olarak dinlenmişlerdir. Efistradya, demiştir ki:

— Bir gün saat 4 sularında, eve dönmüştüm. Çocuğum hastalanmıştı, durmadan kusuyordu. Baktım, yatağın üzerinde de sürür var. «Anne, bu ne?» dedim. «Bilmiyorum, bir şey değil» cevabını verdi. Sonra çocuğu doktor Cezveci yana götürdüm. İlaç ve yoğurd verdi. Fakat, çocuk iyileşmedi. Gece, kocam Şehab da gelmişti. Çocukla beraber, merkeze giderken, yavrum yolda öldü. Anıca, İslâm bir adamdan doğan bu çocuğu sevmezdi. Buna, bir başka sebep de Şehabla aramızda nikâh olmamasıydı.

Reis, şahide sormuştur:

— Peki, bu işi annen mi yaptı, dersin?
— Evde, yalnız o vardı. Başka kim yapabilir ki?..

Diğer şahidler de aşağı yukarı buna yakın şahadette bulunmuşlardır. Duruşma, gelmiyen şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

MEVLÜD

Hilâspor klübü umumî kütüphanesinden: Klübümüzün kurucuları ve idarecileri arasında mümtaz yer alan memleketimizin değerli avukatlarından kıymetli büyüğümüz Fetih Başaranın aziz ruhuna ithaf edilmek üzere 5/11/1939 Pazar günü Erenköyünde İstasyon karşısında Zihniye camisinde öğle namazını müteakib mevlüd okunacağından merhum sevenlerin bu dinî merasime lütfen iştirakleri rica olunur.

Luis
GRACE MOORE
GEORGE THILL

Yeni Daimî Encümen dün işe başladı

Şehir Meclisinin evvelki günkü içtimasında yeni daimî encümen azaları seçilmiştir. Resmî encümeni dünkü ilk toplantısında gösteriyor.

Şarkın Ses kralı **ABDÜLVEHAP**'in

mest edici bir müzik... gaşyedici bülbül nağmeleri... lahuti sesler ve hazin bir aşk ile dolu

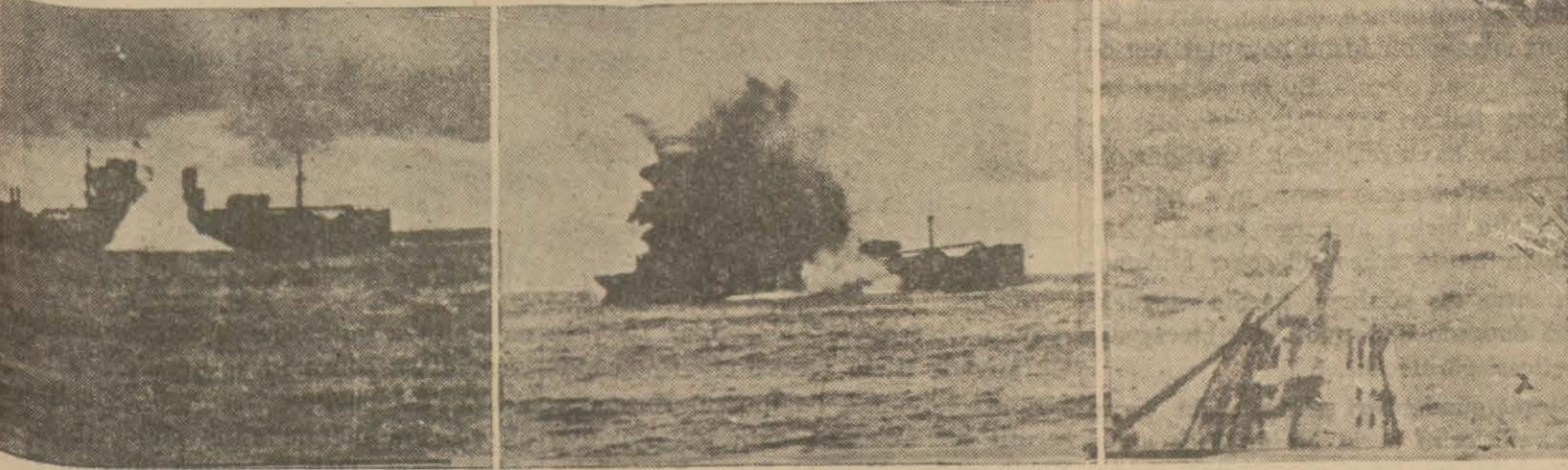
BEYAZ GÜL
Türkçe sözlü - Arabca şarkılı

müstesna filmi

İstanbul sayın sinema meraklılarına en büyük bayram hediyesi olacaktır.

Bugünkü vaziyet Avrupa harbinin uzayacağını gösteriyor

YAZAN

Emekli General H. Emir Erkilet
"Son Posta",nın askerî muharriri

Bir Alman denizaltısının bir İngiliz ticaret gemisini batırmasına aid intibalar: Torpilin isabeti, infildik ve teknenin sulara gömülüşü

Ne Almanların, ne de müttefiklerin Garbi Avrupada birbirlerine kat'î mahiyetli bir taarruza girişmek imkânları olmadığını müteaddid vesilelerle izah etmiştim. Yalnız uçak veya denizaltı muharebeleri de harbi kazanmak ve bitirmek imkânı yok gibidir. O halde harbin şimdilik ancak iktisadî ve diplomatî sahalarca az çok müessir olarak devam edeceği anlaşılıyor.

İktisadî harp daha ziyade İngiltere ile Almanya arasında şiddetli bir abluka ve mukabil abluka mücadelesi şeklinde tebarüz etmektedir. İngilterenin Almanya'yı ablukası bugün her ne kadar yalnız şimal denizine inhisar etmekte ise de bu memleketin bütün uzak ve büyük denizlerle muvasalası bu deniz üzerinden olduğu için onun deniz aşırı ithalât ve ihracatı tamamen durmuştur. Buna mukabil Baltik denizi Almanya için serbest olduğu gibi Karadeniz - Tuna yolu açıktır. Bundan başka Almanyanın, kaçıran yollarından ithalât ve ihracatı bilkuvve devam etmektedir.

Almanların şimal denizi ablukasını bozmak veyahud İngiltereye karşı tatbikine çalışmaları mukabil ablukayı yürütmek için, yalnız iki türlü vasıtaları vardır: Biri denizaltı ve diğeri uçaklardır. İngilterenin iddiasına göre harp gemileri le himaye olunan ticaret gemi kafileleri usulü ihdas olunalıdanberi Alman denizaltılarının batırma kabiliyeti ve imkânları fevkalâde azalmıştır. Şöyle ki bu usul konalıdanberi 2500 ticaret gemisi İngiliz limanlarına girip çıkmış ve şimdiki kadar kafilelerden yalnız 8 gemi Alman denizaltıları tarafından batırılmıştır.

Bundan başka bugün, harbin bidayetinde olduğundanberi üç misli artırılmış olan İngiliz denizaltı takibine mahsus harp gemilerinin fevkalâde faaliyeti dolayısıyla Alman denizaltıları Büyük Britanya deniz ticaret yollarından uzaklaştırılmakta imişler.

Filvaki harbin bidayetinde takriben 60 kadar olan Alman denizaltıları bu iş için azdır. Çünkü bunların bir miktarı batmış veya hasara uğramıştır. Mütebaki kalanların 1-3 nün tamirde, 1-3 nün istihalede oldukları kabul edilmeye denizlerde bulunan Alman denizaltılarının sayıları 13-15 i tecavüz etmeyeceği anlaşılır.

Bununla beraber Almanların verdikleri rakamlara göre, bugüne kadar Alman denizaltılarının batırması oldukları vapurların tonajı yekünü takriben yarım milyondur. Halbuki harbin başlangıcında müttefiklerin mevcut bulunan ticaret gemi sayıları ile tonajları takriben şöyle idi: İngilizlerin cema'n 17,780,000 tonluk 7,203 gemisi, İngiliz müstemleke ve dominyonlarının cem'an 3,166,000 tonluk 2,667 gemisi ve Fransızların cem'an 2,903,000 tonluk 1307 gemisi vardı. O halde Alman denizaltılarının şimdiye kadar batırdıkları gemilerin tonajının yalnız İngiliz imparatorluğuna aid olarak mevcut gemilerin tonajına nisbeti takriben % 2,3 kadardır. Fakat batırılan gemilerin hepsi İngiliz olmadığı gibi İngilizler de takriben batırılan gemilere mukabil

hayli Alman gemisi zaptettiler, bundan başka bir yandan İngiltere ile müttefiklerinin teşgâhlarında ticaret gemisi inşa olunmaktadır. Elhasıl bütün bunlar gösteriyor ki denizaltı harbi müttefiklerin gemilerini bitirerek İngiliz adasının dünya ile muvasalasını kesmek ve bu suretle onu aç, iptidai maddesiz ve mahruksız bırakmak ihtimali yok gibidir. Bu hesapları yaparken bir de, bugün İngilterenin yalnız kendinin ve müstemlekelerinin gemilerinden değil aynı zamanda ve flâveten bitarafıların ticaret filolarından da istifade etmekte olduğunu düşünmek ikiza eder.

Uçakla İngiltereyi müessir surette abluka bahsine gelince, bundan da tam bir muvaffakiyet elde etmek ihtimali pek şüphelidir. Çünkü İngilizler evvelâ, ticaret gemilerini uçağa karşı da teslim ve ayrıca, bunları refakat harp gemileriyle muhafaza ederek kafilâ halinde sevk etmektedirler. Bu suretle kafilâ usulünün, denizaltılara karşı olduğu gibi uçak taarruzlarına karşı da müessir bir tedbir olduğu anlaşılıyor.

O halde Almanların bugün bilhassa İngiltereye karşı açtıkları şiddetli denizaltı ve uçak savaşı ile İngiltereyi abluka etmek veyahud İngiliz ablukasını tamamen bozup kaldırmak imkânları yok gibidir. Bu sebeple bu savaşların gayesi büyük ölçüde taciz, tas'ib ve tahdidîden ibaret kalacaktır.

Böyle olmasa yani Almanyanın İngiltereyi abluka edememesine rağmen İngilterenin Almanya'yı hiç olmazsa şimal denizinde ablukasını fiilen devam ettirmektedir. O halde müttefiklerin ticaret harbi kat'î bir netice elde edemeyecekleri hakkında bir fikir edinmek için Almanyanın bu şimal denizi ablukasına ne dereceye kadar müteessir olabileceğini anlamak icab eder.

Bitarafane tetkikata bu gibi meselelerdeki ihtisası umumiyetle tasdik olunan İsviçreli albay Grossleine göre Alman toprakları mümbit ve zengindir. Fakat saf nefle altına ve harbin sevk ve idaresine lüzumlu birçok madenlere malik değildir. Her ne kadar Almanya kendi topraklarından senede 11 milyon ton demir istihsal ediyorsa da bu miktar harp için kâfi değildir. Çekoslovakya toprakları dahil olduğu halde Almanya'da, harp sanayii için lüzum olan kömür, manganez, kalay, bakır, kurşun, tuta, nikel, magnezyum ve alominyumlu bauxite madenleri yoktur ve bunların Rusya tarafından tamamen veriliş verilemeyeceği henüz bilinmemiştir. Molotofun yeni nutkunda da buna dair değil bir vâd bir tek kelime bile yoktur.

Almanya kendi kendini de iâşe edemez. O her sene kendine lüzum olan maddi iâşenin % 17 sini ve yemek yağının (tereyağı ile domuzyağı dahil) % 50 sini dışardan ithale mecburdur. Vesika ve tasarruf usulile gerçi bu noksan miktarlar hayli azdır, fakat büsbütün ortadan kalkmaz.

Gerçi Almanlar, ersatz usulile, pamuk, yün, benzin ve makine yağları gibi hâşîkten ithale mecbur oldukları birçok mad-

deleri sun'î olarak istihsal etmektedirler ve bu ersatzların, harbin sevk ve idaresindeki rolleri pek büyüktür; fakat bunlar çok pahalıya malolmaktadır.

Almanya zaptettiği Lehistan topraklarından da birçok faydalar elde edebilir. Meselâ senevi 40 milyon ton kömürle 800,000 ton demir madeni buradan alabileceği şeylerin başında gelir. Fakat Almanların ekmeğe, mevaşi, kereste, şeker ve patatesi alabilecekları Leh vilâyetlerinin çoğu Rusların eline geçmiştir. Aynı zamanda, yılda 500,000 ton neft veren petrol kuyularını, Şarkî Galicya ile birlikte, Ruslar aldılar.

Şüphe yok ki teslimat ve harbe hazırlık için büyük yekünler sarfeden Almanya kendisinde mevcut olmayan veyahud kit bulunan mevaddan müteşekkil büyük ölçüde depolar yani ihtiyatlar vücude getirmiştir. Ancak o, bu ihtiyatların yapacağı zarfiyatın yerlerini doldurmak mecburiyetindedir. Aksi takdirde, bu ihtiyat depoların eksilmesi nisbetinde onun harp kabiliyeti ve kudreti de eksilmeğe mahkûm olacaktır.

Albay Grossleine'ye göre, Alman milleti müttehid kaldıkça Alman harp kudreti çok büyüktür. Onun vaktile inşa ettiği kanallar ve otostradlar şimdi ona büyük hizmetler ifa ediyor. Fakat bütün bunlara rağmen onun harbi nasıl bitirebileceği bilinmemiyor.

Elhasıl, kaybolan sulh ümidi yerine geçen, uzun bir harp ihtimali bugün yalnız muharib değil bitaraf milletleri de tehdit etmekte ve ayrıca harbin umumileştirdiği Avrupayı endişelere sokmaktadır.

Harb, kara, hava ve deniz muharebeleri neticelenemez ve ticaret ve propaganda harbları da seri ve kat'î neticeler veremezse, üstelik sulh te olmazsa harbin uzamasından ve insanların bunun zararlı neticelerine maruz tahammül etmelerinden başka yapılacak bir şey kalmır mı? E. E. Erkilet

Bir artistin kaybettiği 1000 lira bulundu

Bir müddet evvel Şehir tiyatrosu artistlerinden Şevkiyenin misafir bulduğu bir evde çantasından bin lirasını almıştı yazmıştı.

Bu çalınma veya kaybolma hâdisesinin tahkikata meşgul olan zabıta, dün Necati adında bir gencin ötedeberride fazla para sarfetmekte olduğunu görerek kendisini takib ve tarassud altına almıştır.

Bir komisyoncunun yanında kâtilik yaptığını söyleyen Necati, sorguya çekilince; İstiklâl caddesindeki Japon mağazasının önünde tek bir bin lira -lık bulduğunu ve bu parayı Merkez Bankasında bozularak harcamakta olduğunu beyan etmiştir. Necatinin üzerindeki 350 lira bulunmuştur.

Artistin kaybolan parası da tek bir binlik olduğundan zabıta Necatiyi kaybolma veya çalma hâdisesile münasebetler görmekte ve tahkikatını bu noktalar üzerinde derinleştirmekte -dir.

Hâdiseler Karşısında

Ramazan muhaveresi

— Hele biraz daha geçsin, top patlayacaktır.

— Yani birkaç gün sonra büyük bir harbin başlayacağını mi zannediyorsunuz?

— Ne harbi canım. Oruçluym, saat de dördü geçiyor, neredeyse top patlayacak, oruç bozacağım...

★

Yemek masasına pide konulmuştu; dört yaşındaki çocuk, annesine sordu:

— Anne bunları tünelden mi aldınız?

— Tünelden pide almır mı?

— Ne bileyim anne, babam «tünelle geldim, pide oldum» diyordu da.

★

Çocuk babasına sordu:

— Baba, bayramda çok masraf olduğun için mi, bütün Ramazan aç duyuyorlar?

★

— Her ne yersen oruç bozulur mu?

— Evet. Yalnız birkaç müstesnası vardır: Dayak yemek, rüşvet yemek, hak yemek-

★

— Bugün kaç?

— Yirmi bir, yarın yirmi iki, öbür gün yirmi üç!

— Vay muhtekir vay, hergün arttırıyorsun ha.

— Yok anım, Ramazanın günlerini hesablıyorum.

★

Bu da bir fıkra:
Oruç tdtmıyan her gece sahur yer - miş:

— Bu nasıl iş, demişler, oruç tutmazsın ne diye sahur yersin?

Cevab vermiş:

— Oruç farzsa, sahur da sünnet Farzı yapmıyorum diye, sünneti de yapmamam mı lüzum gelirl.

★

Bir fıkra daha:
Eski devirde, bir Ramazan günü sokakta simid yiyen birini görmüşler:

— Ramazanda oruç yemek kadar fe - na şey yoktur.

— Ben de duymuştum.

— Ya öyledir de neye yiyorsun?

Simid yiyen sormuş:

— Ne zamandanberi simidin adı, oruç oldu?

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Beyaz doğub sonradan karanlar

Tibet yerlileri beyaz doğarlar. Fakat ısınmak için yaptıkları nebatların dumanı zamanla üzerlerinde bir daha çıkımayan siyah bir tabaka peyda eder. Böylece doğustaki beyaz renklerini kaybederler.

★

En eski dil

Dünyada konuşulan birçok diller vardır. Bunların bir kısmına bugün ölü dil derler. Çünkü artık o dille konuşanlar, yazanlar kalmamıştır. Meselâ lâtince bu dillerden biridir. Fakat dünyadaki en eski dil bugün gene yaşayan diller arasındaki çince'dir.

★

Harbe kaybolan servetlerin aranması

Harb başlamadan evvel, eski harblerde kaybolan kıymetlerin aranması işine hararetle devam ediliyordu. 1792 de batmış olan Fransız donanmasında bulunan servetin tekrar ele geçirilmesi için denizde skandiller yapıldı. Finlândiyalı lar da 1721 de batmış bir Rus gemisindeki iki yüz milyon altın markın taharisinde idiler.

Bir çok hayvandan yapılmış tek hayvanlar

Dünya müzelerinde bulunan, eski hayvan müstehaselerinin ekserisi tek hayvana aid olmayıp ayrı ayrı hayvanlardan kalmış parçaların bir araya getirilmesiyle meydana getirilmiştir. Çünkü tek hayvan pek nadir olarak bulunur.

GÖNÜLİLERİ

Yaşamak kuvveti...

Bir genç kadın, Bayan «C. D.» hayatından şikâyetçi:

— «Ailem zengin, fakat hem cahil, hem de görgüsüzdü. Kocam kaba, sert, rahatına düşkün çıktı. Çocuklarım da bana evlâd zevki vermekten çok uzak, birer mahalle çocuğu.

Düşünüyorum da bütün kabahati ailemin bana muhitimin çok üstünde bir tahsil vermiş olmasında buluyorum, onlarla aram manen açıldıkça açıldı.. bedbaht oldum.»

Bu genç kadının sayfalar tutan uzun mektubundan çıkararak burada naklettiğim şatırları okuyanlar derhal hüküm veriler:

— Bir sergüzeşte atılmak üzere'dir. Kendi kendisini ikna etmenin zemini yapmaya başlamıştır. Yarın evini barkını terkeder bir erkeğin kolları arasına atılacak, o zaman da: «Ne yapayım, bedbahtım» diyecektir.»

★

Teşhis hakikate uygun mudur? Genç kadının mektubunda şüphe u yandıracak bir nokta bulamıyorum. İradesi kuvvetli, azmi zayıf, çalışma kudreti sönmüş bazı insanlar vardır. Küçük bir zorluğun karşısında derhal gevşerler, kazaya rıza derler, nefsi teslim ederler, bunlardan biri olmasında mümkündür.

İlk ihtimal karşısında kendisine verilecek bir tavsiye bulamazsınız, sizden istediği esasen ilâç değil, kararı -na tasvib ettirmektedir, ne dersiniz din -lemiyecektir. Fakat ikinci ihtimal kar-

şısında ona kendi mes'uliyetini hatırlatmaklığımız mümkündür.

1 — Tahsil görmüş bir genç kızdır, ailenizin gösterdiği namzedi tetkik etmek hakkına malik olmanız lüzumdur.

2 — Kocayı intihabda yanlışınız, onda gördüğünüz noksanları düzeltmeğe çalışmanız icab ederdi.

3 — Çocuğa verilecek terbiye de ilk çağda erkekten ziyade kadını al -kadar ederdi.

Demek ki sizde yaşamak kuvveti yoktur. Fakat hatayı düzeltmek, kuvveti edinmek zamanı geç miş midir?

Dün Yeşilköye gidiyordum. Kumkapıdan bir kadınla erkek kompartımanımıza bindiler. Ön tarafa geçtiler. Arkadaşım kulağıma fısıldadı:

— Kadın biraz daha gayret etse adamı bir delikanlıya benzetecek!

Gerçekten öyle. Kadını tanırım. İki üç sene evvel vücuden düşkün, köşesinde yaşamaktan başka bir şey düşünmez bir erkekle evlendi, işte bu erkek şimdi gözlerimin önündedir: Ter temiz giyiniyor, dimdik yürüyor, gözlerine de biraz fer gelmiş gibidir.

Arkadaşım kulağıma bir daha fısıldadı:

— Güvenmek imkânı olan en küçük bir fırsata kaçırmazlar. Erkeklerde biraz kabiliyet varsa kadının onu çok ilerleteceğinden şüphe etmiyorum.»

Bayan «C. D.» kendi kendisine sormalıdır:

— Acaba hiç çalışmayı, tecrübe etti mi?

Yaşamak kuvvetini edinmeğe muhtaçtır.

TEYZE

EDEBİYAT

İki şair ve yeni şiirleri

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bu yazımda iki genç şairden bahsedeceğim: Orhan Veli ile Oktay Rifat'tan..

Onlardan bahsedeceğim, çünkü yeni şiirin bütün karakteristiğini onlarda buluyoruz: hem kuvvetli, hem zayıf cephelerle...

Öyle sanıyorum ki, bu şairlerin şiirlerindeki bu iki cepheyi aydınlatış, az çok, şiirimizin bugünkü ve yarınki temayülleri gösterebilecek bir hizmet olacaktır. Buna arsıra lüzum var: zira hakiki ve samimi yeni ile bu kıymetleri bozan sun'likler ancak böyle araştırmalarla kabil olabilecektir. Bu araştırmada yürünecek yol ise meydandadır: mukayese.

Neyi mukayese? Dünkü şiirle bugünkü...

Bahsettiğim şairler bu mukayese için bugünkü şiirimizde en tipik birer çehredir.

★

Önce şu ciheti işaret etmeliyim. Oktay Rifat'ta müfrit bir çocuk hassasiyeti var. Bu hassasiyete uygun olan muhayyilesinde esya büyürken küçülüyor, küçülürken büyüyor. İşte son şiirlerinden biri:

Tayyare

Tayyareler geleceğim
Korkum yok benim.
Kâğıttan gemilerim,
Kurşun askerlerim hazır.
Zaten bunlar kırılırsa
Babam yenisini alır.

İşte bir nümune daha:

Yaramaz çocuklar

Yaramazlık eden çocukları
Kömürlüğe kapatırlar,
Hırsızlara verirler,
Tavana asırlar bacağından.
Peki ama hepsi de mi yaramaz
Polonya çocuklarının?

Bu çocuk hassasiyeti ihtimal dünkü şairlerde de vardı. Hatta bunu daha evvelden başlatarak misallerle göstermek te kabildir. Meselâ Rezaizade Ekrem'in, ölen sevgili oğlu Nejad için yazdığı şiirlerden birinde odasındaki eşyasını sayması gibi... Sağına bakıyor, bir gramafon görüyor: «Ah oğlum, gramafonda sesin var» diyor; soluna bakıyor, bir köşede merhumun küçük fesini görüyor: «Vah yavrum, şuracıkta fesin var» diyor. Üde-bayı Cedideden Hüseyin Siret için, gece yarısı sevgilisinin kafesli cumbası altından geçmek bile saadettir. Nihayet, uzaktan bekçinin sopa sesini işitince uzaklaşır ve manzumesi, vaktile Yahya Kemal meşhur müktelelerinden birini sarfettiren şu mısra ile biter:

Horoz.

Ediyordu benimle istihza.

Dünya aruz şairleri ve onları takib eden hecceler hiç değilse çocukluklarının, maraziyetlerinin münkiri değildiler. Şairlerini biliyorlar ve saklamıyorlar. Tevfik Fikret bile:

Çocuklarımla, çocukluklarımla mes'udum
Bugün bu saatte.

Demiyor mu? Halbuki bugünün genç şairi, çocukça duygularını büyükçe fikirlerine denk düşürmek merakındadır. Bize yaramazlık eden çocukları kömürlüğe kapadıklarından, hırsızlara verdiklerinden, bacaklarından tutup tavana astıklarından bahsediyor. Arkasından, bunlar hangi zamanın çocuklarıdır? bugün bu cezalar tatbik ediliyor mu? diye düşünmeğe bile vakit bırakmadan büyükçe fikrini ortaya sürüyor:

Peki ama hepsi de mi yaramaz
Polonya çocuklarının?

İşte şiirin bu son iki mısraı teknik ve tahassüs itibarıyla yenidir. Aktüaliteyi bu kadar sade bir ızdırabla dile getirmek, herhalde uzun beylik mısralar sıralamaktan güzeldir. Yalnız bu fikri, bu sadeliği içindeki hüznü sualın o çocuk cezaları arkasından getirmek, nedense gene insanı rahatsız ediyor. Düşünüyoruz, belki teessür de duyuyoruz, fakat hepsi o kadar... Hissin derinliği yoktur. Tek satırlı bir çizgidir. Kim bilir belki şairin yapmak istediği de budur. Fakat bunu ne bugün, ne de yarın kolayca kabul ettiremeyecek.. hattâ bu şiirin son iki mısraındaki içten gelen ızdırab sesini bile bu tek çizginin üstünden duyabilecek kulaklar bile zannettiğinden bile az bir sayıdadır.

Şairin yeni şiirlerinden bir misal daha vereyim:

Şehitlik

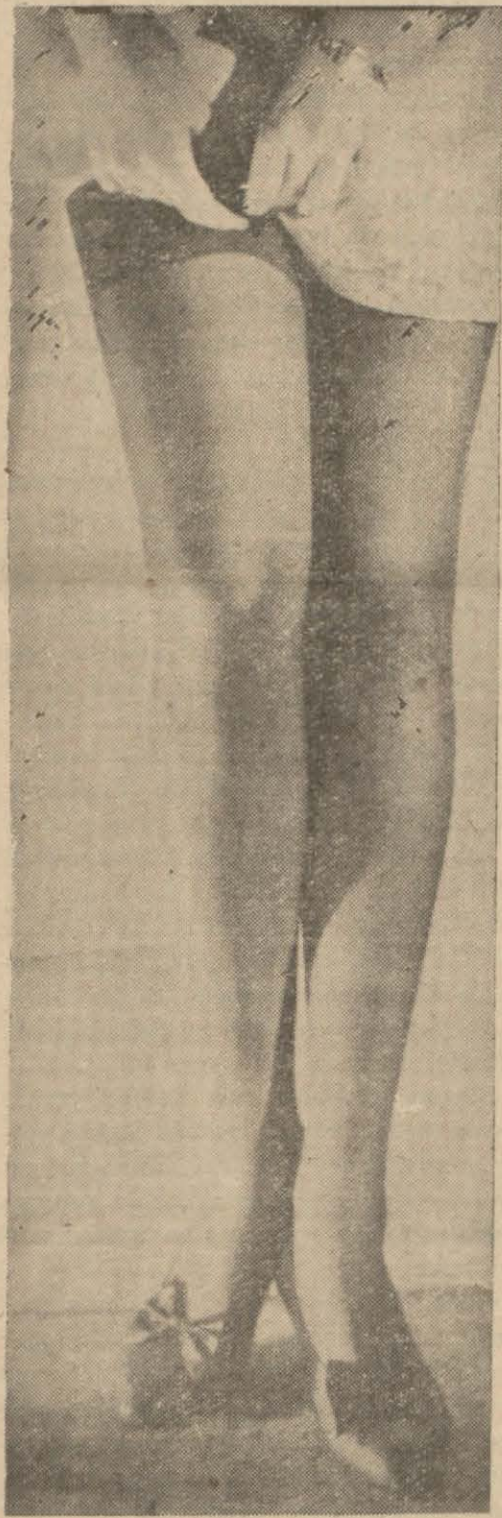
«Ben bir bahriye neferiyim,
«Gözlerimi balıklar yedi.
«Görmek ve ağlamak bitti benim için.

iki ay sonra istanbulda kadın çorabı kalmıyacaktı!

Ortaya çıkan yeni çorap davası etrafında kimler neler söylüyorlar?

Harbin kadın çoraplarına kadar tesir edeceği kimin aklına gelirdi?.. Kadınlara harbin dehşetini daha güzel anlatacak olan bu keyfiyet maalesef hakikattir. Eğer madde iptidaiye ve iğne temin edilemezse iki ay sonra kadınlarımız ayaklarına giyecek çorap bulamayacaklardır. Vakiâ bu vaziyet bir kısım bayanların canına minnet amma, çorabın uluvvü cenabına sığınan bir kısım bayanlar için de ciddi mühim mesele. Bu iki ay içerisinde çorap fiatları barometresinde aile reislerini bir hayli terletecek tereffül olacaktır.. lâkin bundan sonra aile bütçesinin dörtte birine ambargo koyan çorap sarfiyatı halle sifra düşecek, binaenaleyh biraz dış sıkılırsa, harbin bizdeki çorap davasını halletmek gibi bir faydalı neticesi görülecek...

Birkaç gündenberi şehrimizdeki çorap fabrikatörlerini derin bir düşünce almış bulunmaktadır. Zira çorap fabrikalarında kullanılan iğneler Almanyadan gelmektedir. Harb hali dolayısıyla bu iğneler gelmez olmuştur. Bu yüzden yavaş ya-

avaş işler azalmağa başlamıştır. Bunun da neticesi olarak, bittabi arz, talebi karşılamadığından basit bir iktisad kaidesi, fiatlar yükselmiştir. Çoraplarımızın hem kel, hem fodul bir hale gelişini yeniden bir çorap meselesinin alevlenmesine sebebiyet vermiş oluyor. Bu yüzden birçok fabrikalar işçilerine yol vermişlerdir. 24 çorap işliyen makine her gün ancak bir yarısunu imal eder hale gelmişlerdir. Bir kısım çorap fabrikaları da mesai saatlerini azaltmışlardır. Piyasada hâkim olan kanaate göre, fabrikalar ne kadar dışlarını sıkarlarsa sıkınsınlar bu vaziyete iki aydan fazla dayanamayacaklar. Hele ihtiyat-olmayan fabrikalar daha evvel işlerini durdurmak tehlikesine maruzdurlar. Bu durum karşısında, tek bir şiş kağıdı, yahud iğne gözü kadar bir delik için kaldırıp yepyeni çoraplarını atan bayanlarımız, kış ortasında Temmuz ayını ihyâ edecekler, demektir.

Bu herhalde garb cephesi tebliğlerinden daha heyecanlı olan haberi almca hemen bir çorap fabrikatörüne müracaat ettim. O da beni piyasaya daha hâkim

Resimle Tarih

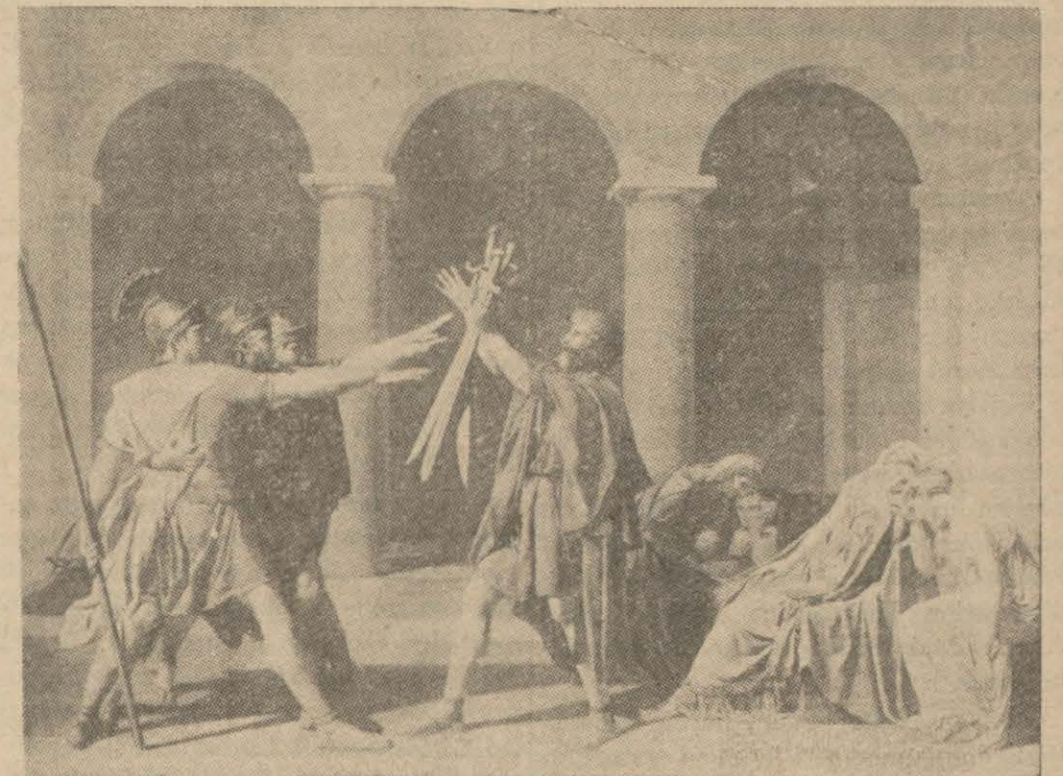
MAZEPPA

İvan Stefanoviç Mazeppa, 1644 te Ukranyada Bielo Tserko civarında Mazepintzi köyünde doğmuştu. Namuslu, şerefli bir ailenin oğlu idi. Polonya Krallarından Beşinci Jan - Kazimir'in içoğlanlarından (pajlarından) idi. Asıl bir Polonyalı kıza âşık oldu; ve bir gece kızın koynunda iken basıldı. Delikanlıyı anadan doğma çirliçiplak soydular. Azgın bir atın üstüne bağladılar ve kıra saldılar. Hayvan, sırtına bağlanan çıplak delikanlı ile, Varşovadan ta Ukranyaya kadar geceli gündüzlü müthiş bir süratle deli gibi koştu; ve nihayet bir gece, çatlıyarak düştü. Mazeppa'yı kırdı, ölmüş bir atın sırtında bulan Ukranya kazakları onu kendi aralarına aldılar. 1687 de de, ölen hatman (reisleri) yerine reis seçtiler. Mazeppa, İsveç Kralı demirbaş Şarl ile ittifak ederek Deli Petroya karşı beş bin Kazak ile cenk etti. 1709

da Boltava muharebesinde bulundu ve hezimetten sonra İsveç kralı ile beraber Bender'de Türkiyeye sığındı. Demirbaş Şarl'ın memleketine gönderilmesinden sonra, Deli Petrodan intikam almak ümidlerini kaybeden Mazeppa, 1709 da Bender'de zehir içerek intihar etti. Ölümünden evvel elindeki bütün hatıra ve vesikaları da yakmıştı. Bununla beraber, ismi ve macerası, heykeltraş, ressam ve romancılar için zengin bir kaynak olarak kaldı. Lord Byron onun adını taşıyan bir eser bıraktı. Viktor Hügo, (şarklılar) adındaki şiir mecmuasında, ona dair bir manzume neşretti; bu arada, birçok meşhur eserler içinde ressam Horace Vernet'te 1826 - 1827 yıllarında gördüğümüz resmi yapmıştı. Adı «Mazeppa kurdular içinde» olan bu tablo, genç Ukranyalının korkunç macerasını bütün dehşetle yaşatmaktadır. Eser Avinyon müzesindedir.

Üç Horas Kardeşler

Romanın en eski krallık devrinde Kral Tullus Hostilyus zamanında, Roma şehri halkı ile Albe şehri halkı arasında cenk oluyordu. Hangi şehrin galib geleceğinin tayini için her iki şehir halkı da üçer kahraman çıkardılar: Romalılar üç Horas kardeşleri, Albeli de üç Kuriyas kardeşleri seçmişlerdi. Altı cengâverin mücadelesinde, Horas'lardan ikisi ölmüş, Üç Kuriyaslar da yaralanmıştı. Üçüncü Horas, kendisini önmek isteyen Üç Kuriyas'ın kendisini önmek isteyen Üç Kuriyas'ları birbirinden ayırmağa bu suretle muvaffak olduktan sonra, onları birer birer öldürdü. Roma şehri de cengi kazanmış oldu.

Kahraman Horas, galib olarak dönerken, kızkardeşi Kamil'in ağladığını gördü. Kız, Kuriyas'lardan birini seviyordu, sevgilisinin ölümüne ağlıyordu. Horas, bir düşmanı seven kızkardeşini de öldürdü. Bu sefer, Roma kanununa göre, katil olarak idama mahkûm oldu.

Büyük Fransız ressamlarından Lui David, «Horas'ların yemini» adı ile yaptığı tablosunda, Delikanlıların babaları tarafından uzatılan kılıçları kahramanca kabul ederlerken, güzel Kamil'in ızdırab ve endişelerini göstermişti. Bu eser, Lüvr müzesindedir.

bir diğer tüccar fabrikatöre götürdü. Hepsinin etekleri tutuşmuş. Bu tanınmış çorap tüccarına göre vaziyet hakikaten tehlikelidir. Yerli çorap sanayii atıl kamağa mahkûmdur. Bakınız ne diyor: «Bugün çorap sanayii iki mühim mesele karşısındadır: İğne ve mevaddi iptidaiye.. İğne meselesi; kıymet itibarıyla ehemmiyetsiz bir şey ifade etmekle beraber çorap sanayiinin yürümesinde mühim rolü vardır. Ayda 2000 lira kıymetinde mal istihsalinde bulunan makineye 50-60

liralık iğne lâzım gelir. Bu 2000 liranın mevaddi iptidaiyeye giden kısmı 700-800 dür.

Gerî kalan kısmı ücret, vergi vesaire-dir. Aynı zamanda bu 50-60 liralık iğne, yedi sekiz işçinin bir aylık işini temin eder. Almanyâ ile olan ticaret muahedelerinin münfesiş olması üzerine, buraya iğne ve mevaddi iptidaiye gelmemeğe başladı. Bunları Amerika ve İngiltereden temin mümkündür. Ancak bunlar serbest döviz ile muamele yaptıklarından (Devamı 11 inci sayfa)

KADIN

Sade fakat güzel

Orijinal modelleri sever misiniz Bu sonbahar ve kış şapkalarında böyle -lerine nadiren rastlayacaksınız. Yeni modanın umumî hatlarına büyük bir sadelik hâkimdir. Bununla beraber sadelik içine sıkıştırılmış göze çarpar başlıklar yok değil. Resimde gördüğünüz şapka bu neviden sayılabilir. Sade olduğu inkâr edilemez. Fakat muhakkak ki değişik, pek değişik. Yüksek tepeleri iki yıldır çok görmemize rağmen bu; nasıl gözümüzü alıyor değil mi? Sebeb? Çünkü son derece değişik. Erkek fötrlerini andıran bir tepede... Ama çok daha yüksek. Kenarları da onlarınkininkine benzemiyor. Modelin rengi yeşildir.

Son bahar mantoları

Önleri kısmen açık kalan mantoların vücudü ince göstermek bakımından kıymetli hususiyetleri vardır.

Bu modelin belinde şöyle nervürlü bir kısım var: Köşelerinden biri sırta, biri arkanın kalça hizasına uzanan, ikisi öndeki sentürün yanlarında kalan bir main farzediniz. Bütün bu muayyen nervürden meydana gelmiştir. Kolların omuzlara yakın tarafları da nervürlüdür. Yaka diktir. Önü açıktır. Ufak bir eşarpla bağlanmaktadır. Aynı eşarpa benzer bir sentürle beli kapamaktadır. Ara yer eteğe kadar açık. Ve içinden açık renk, işlemeli bir rob görünüyor. Bu robun yakasını da mantonun altından pek az görüyoruz.

Güç kıvrılan saçlar

Birçok genç kızlar, kadınlar, saçlarının kıvrıcılığının çabuk bozulduğundan şikâyet ederler.

Saçlarının çabuk kıvrılmasını ve kıvrıcılığının uzun zaman bozulmamasını istiyorsanız bigüdülere sarmadan şu mantülle azıcık ıslatınız.

Borax 60 gr. Gomme arabique 1 gr. bir litre sıcak su.

İyice çalkalayınız, hepsi eriyince içine üç yemek kaşığı (kâfirulu alkol) ilâve ediniz. Göreceksiniz saçlarınız ne çabuk kıvrılacak ve kıvrıcılığı uzun zaman bozulmadan kalacaktır.

Nasıl şık görünebilirsiniz ?

Şıklık, çok vakit, nerelerdedir, nelerdir bilir misiniz? Elbisenin ehemmiyetsiz gibi görünen yerlerinde ve teferrüatında.. giyeceğiniz şeylerin iki ayrı rengini birbirine uzlaştırmak üzere seçilen üçüncü renk bir garnitür, bir iğne, bir çiçek, kopkoyu bir elbiseyi açan, şenlendiren açık renk veya göz alır renkte ufak bir süs, bir sentür, birkaç düğme...

Bunlar, sihirbaz değneği gibi bir vuruşta bütün giyinişe umulmadık değişiklikler getirir.

İşte, meselâ şu yakaya takılan örgü demet... Onu olduğu yerden hayalen çıkarınız. Ne kalacak?. Dümdüz bir ya-

ka... Daha bunu resimden bütün tesirile anlamak da mümkün değildir.

En yeni saç modelleri

Bütün bukleler arkada toplanmıştır. Alında yalnız iri bir rulo var. Ense de aynı şekilde içe doğru bir rulo ile toplanmıştır. Bu hal, arkanın sık buklelerine rağmen kuvaföre umumi bir kıvrıklık veriyor. Onun yünlü görünmesine mani oluyor.

Hiç şüphesiz böyle bir saç tuvaleti hergün için tavsiye edilemez. Muayyen kabiliyette saçlar müstesna, bu kadar bukleli hergün yapmak ve tutmak bir iştir. Çoklarının günlük hayatında bu derece itina lüzumsuz da görünebilir.

Tüy ve püskül modası şapkalarından kuvafürlere de geçti. Hem de bu ikinciler; akla hayale gelmeyecek kadar orijinaldir. Çünkü: Herhangi bir tüyden, kumaştan ve saireden değil, doğrudan doğruya kadının kendi saçından yapılıyorlar. Daha doğrusu saç o şekli veriyorlar. Tabii, gece için... Gündüzleri bu kuvafürün bahsi bile olamaz.

Bir demet çiçek renginin -ister açık, ister koyu- bir roba vereceği canlılığı, tazeliliği anlamak için görmek lâzım gelir.

Bu demet -gördüğü hizmetin büyüklüğüne mukabil-zahmetsiz yapılacaktır.

Yeşil yapraklar arasında biri mavi, pembemsi, mor, tatlı pembe, limon sarısı renklerinde çiçeklerden, öbürü beyaz, kırmızı, mısır sarısı, mavi ve bordo renklerinde çiçeklerden ibaret iki demet... Hepsi de kroşe ile sık iğne örülecektir.

ZİRAAT

Okuyucularımızın suallerine cevablar

Yabani arılara karşı ne yapmalı? - Anason ziraati kârlı mıdır? - Benzine ispirto karıştırmak meselesi - Fasulye ununun bir faydası

Yazan: Tarımman

Trakya'da kullanılan fenni arı kovanlarından birkaçı

Yabani arılara karşı ne yapmalı?

Bay Hakkı Soykan'a:

Bağlarda ve daha ziyade çardaklı asmalarda üzümleli delik deşik eden yabani arılara karşı şimdiye kadar iktisadi bir çare bulunmamıştır. Salkımları küçük ve ince tilden yapılmış torbacıklar içine almak, arıların ziyanını önleyebilirse de, bizde böyle bir tedbirin astarı yüzünden pahalı olur. Avrupanın bazı memleketlerinde sırf bu maksad için hazırlanmış kâğıd kesecikler vardır. Meraklılar, bahçelerindeki nadir üzüm ve meyvalarını, mevsiminde bu kesecikler içine sarmakla arıların zararına karşı koymaktadırlar. Bu kâğıd kesecikler o memleketlerde çok ucuz bir fiyatla satıldığı için, bu usul amatörler arasında revaç bulmuştur.

Diğer bir kısım meraklılar ise, asmaların ve meyvalı ağaçların civarına ciğer parçaları asarak bunlara hücum ettiriyor ve böylece ötekileri fazla sarkıntılıktan koruyorlar. Bu ciğer parçaları zehirli olacak olursa, göplenecek için gelenler bir daha geri dönemezler.

Yabani arılara karşı bir başka çare de, hususî kapanlar kullanmaktır: Tel bir kafes şeklinde olan bu kapanların birkaç yerinde küçük delikleri vardır. Bu delikler içeri doğru daralan hunivari iki kanadla mücehhezdir. Kafesin içersine konulmuş olan üzüm, ciğer vesair şeyleri dışardan gören yabani arılar, bu deliklerden içeri girebilirlerse de nususî şekil dolayısıyla bir daha dışarı çıkamazlar. Böylece yabani arıların zararını tamamen önlenemez ama, mütecevazlerin sayısı olsun azaltılır.

Bununla beraber bu kapanların sayısı çok olur ve muntakanın her tarafına yerleştirilirse, yabani arılara karşı bir mücadele vasıtası olabilir. Zaten yabani arıların hakından gelecek en iyi tedbir elbirliğidir: Bütün bir çevrede herkes, yabani arıların yuvalarını bozar ve yukarıda sayılan çareleri gene umumî bir şekilde yaparsa bu yoldaki mücadele de hem kolaylaşır, hem bir netice verir.

Sırası gelmişken ilâve edeyim ki, bal arılarının meyva ve üzümlere hiçbir zararları yoktur. Bunların ağız teşekkülleri meyva ve üzümleli yırtmaya müsaid olmadığından ancak diğerlerinin açtıkları yerlerden faydalanabilirler. Garibidir ki meyva suları arıların sıhhatine son derece müzır olup, ekseriya bu yüzden hastalanıp ölürlür.

Anason ziraati kârlı mıdır?

Bay Selim Gürle'ye:

Memleketimizde her yıl 400-450 ton kadar anason istihsal edilmektedir. Halbuki ihtiyacımız bunun iki misline yakın olup, bu yıl 900 ton olarak hesaplanmıştır. Bu yüzden, bu sene anason ithaline mecburiyet hâsıl olmuş ve hükümet bizzat anasonun gümrük resmini 54 kuruştan 10 kuruşa indirmiştir. Vaziyet gösteriyor ki, bugünkü istihsalimiz bir misli daha artsa da, kolaylıkla iç piyasamızda harcancak ve değer fiyat bulacaktır. Nitekim bu yılki mahsul kâmilan satılmış ve 30-35 kuruş gibi iyi bir fiyat bulmuştur.

İyi şartlar altında, bir dönüm tarlanın 80-100 kilo mahsul vereceği ve tütün gibi pek uzun boylu emeği de olmayacağı düşünülürse, anason ziraati için (kârlıdır) demek, atılmış bir söz olmaz.

Kalk ki, anason ihtiyacımızı mutlaka

içeriden temin etmek ve her ne pahasına olursa olsun bunun ziraatini genişletmek mevkiiindeyiz de. Çünkü Türkiyenin dışarıdan anason ithali, çay - kahve ithali gibi tabii ve basit görülecek bir mesele değildir. Anason bugün için köylümüzü kazandıracak derecede kâr vermekle beraber, böyle olmasa da hükümetçe tedbirler alınması ve herhalde ithalâtın önlenmesi zaruridir.

Benzine ispirto karıştırmak meselesi

Hususî otomobillerin benzin sarfiyatını tahdid için bir kanun profesinin hazırladığı şu son günlerde, tarımmanlar arasında eski bir mevzu tazelenmiş bulunmaktadır: Malûm olduğu üzere memleketimizin ispirto çıkarmaya elverişli ilkel maddeleri pek boldur. Atılmaya mahkûm meyva artıkları ile üzümleli, ispirtoya çevrilmesi memleketimizin mahsullerini kıymetlendirmede büyük bir rol oynayabilir. Fakat bizde ispirto sarfiyatı çok cüzi olduğundan şimdiye kadar bu yolda bir harekete imkân görülmemiştir. Başka memleketlerde de ziraat mahsullerinin kıymetlendirilmesi ihtiyacı, nihayet ispirto sarfiyatının artırılması çaresini keşfetmiştir: Şimdi bir çok memleketlerde benzinlere ispirto karıştırmak suretile mesele halledilmiştir. Filhakika bugünkü benzin sarfiyatı düşünlürse onun yanı sıra sürülecek ispirtonun miktarı da gözönüne getirilebilir.

Benzinlere ispirto karıştırmamanın, benzinin dinamik vasıflarına hiçbir zarar vermedikten başka bilâkis bazı mahzurları bertaraf ettiği ve karışık benzinin motorlar için daha faydalı olduğu uzun tecrübelerle anlaşılmıştır. Bu anlaşılabilir, ziraat mahsullerini kıymetlendirme yolunda ispirto sanayinin inkişaf ve tesüsüsü de kolaylaşmıştır.

Bugün birçok memleketler kanunen benzinlere ispirto karıştırmakta ve böylelikle hem yüksek randıman elde etmekte, hem de ziraat mahsullerini kıymetlendirmeye imkân bulmaktadırlar. Bu memleketlerden İtalya ve Bulgaristan % 30, Fransa % 25, Macaristan % 20, Almanya % 10, İspanya % 4 nisbetinde benzine ispirto karıştırmayı kabul etmiştir.

Bizde yıllık benzin sarfiyatı 30 milyon litreyi bulmaktadır. Halbuki ispirto sarfiyatı ancak 3 milyon litredir. Bunun çoğunu üzüm, incir ve pancar artıklarından çıkartmakta ve ekseriyetini içkiye; kalanını da sıhhi ihtiyaçlara harcamaktayız. İspirto sarfiyatımızı başka memleketlerin tuttuğu yoldan giderek birkaç misline çıkarmak mümkün görülmektedir. Böyle olunca da memleket içinde kıymetlenmek için tepinen birçok ziraat artıklarımız canlanıverecektir.

Diğer taraftan benzin sarfiyatımız o nisbette azalacak ve sarfiyatın tahdidî gayesi kendiliğinden husul bulacaktır. Birkaç sene evvel Bay Said Tahsin Tekeli tarafından bu babda geniş etüdürlü yapılmış ve bir kanun projesi bile hazırlanacağı söylenmiştir. Acaba bu vesile ile benzinlere ispirto karıştırmak meselesi yeniden tetkik edilemez mi?

Fasulye ununun bir faydası

Delikli deşikli çok olan, derme çatma ambarlarda buğday kurudunun ne yaman bir haşere olduğunu köylüler pek iyi bilirler. Bu haşereye karşı şimdiye kadar birçok mücadele usulleri bulunmuş ve tatbik edilmiştir. Boğucu gazlar neşreden (Devamı 11 inci sayfada)

«Son Posta» nun zabıta romanı: 36

KAÇAN ÖLÜ

Nakleden: Hatice Hatib

Kanlı bir mendil

— Allahım, diye düşünüyordu. bu lekeyi polis laboratuvarında tahlil ettirebilseydim, her şeyi anlayabilirdim.

Polisin takib ettiği usulleri tatbik edemiyor idi ise de onun da kendine mahsus metodları yok değildi. Meşhur anahtar tomarını çıkardı. Kapağı açmak kolay olmuştu. Gomar içeriye daldı. Birkaç dakika sonra tekrar dışarıya çıktığı zaman yüzü memnuniyetle gülüyordu. Elinde kanlı bir mendil vardı.

Gomar şimdi kendini çok iyi hissediyordu. Şanzelizenin güzel caddelerinden birinde neşeli bir gezinti yaptı. Silâh satan bir mağazanın vitrinini uzun uzun tetkik ettikten sonra satın alacağı silâhi seçmiş gibi dükkandan içeriye girdi. Patrona yaklaştı; sıyah bereli ihtiyara:

— İsmim Philippe Durieux'dür. Nahos bir iş için size müracaat etmek mecburiyetinde bulunuyorum.

Dükkan sahibi çekingen bir tavırla Gomara baktı ve:

— Nahos bir iş mi? diye tekrarladı. Sonra Gomarın başında yarının etrafındaki kan lekelerine bakarak:

— Bir katil teşebbüsü mü? diye sordu. Eğer böyle birşey varsa resmi müsaade olmadan size hiçbir izahat veremem.

Gomar ona cevap verdi:

— Yok canım, cinayet filân değil. Bu yarayı bir otomobil kazasında aldım. Şu şoförler de ne Allahın belası şeyler. İnsana geçid çivilerinin arasında bile çarpıyorlar.

Satıcı biraz ferahlanmış benziyordu: — Polis, ekseriya bu tarzda işler için bize müracaat eder de, diye izah etti.

Gomar ona yeni evli bir genç kadın olan kuzininin dün sabahatberi evine gelmediğini söyledi. Kocası birkaç zaman için seyahatte bulunuyordu. Ailesi kocasına haber vererek onu lüzumsuz yere merakla sevmek istemiyordu. Bugünkü kadınların en namusluları bile biraz garib oluyolar. Kocalarının bulunmalarından istifade ediyorlar, ne ise gelişim... Şimdiki nesil böyle... Çok hafifmeşreb oluyolar.

— Evet, ben de tamamilen sizin fikrinizdeyim.

Gomar artık işe başlayacak zamanın geldiğini anlamıştı.

— Biraz evvel söylediğim gibi, diye devam etti. Bu çok güzel ve genç bir kadındır. Belki şeytana uydu da kocasına sadık kalmak lüzumunu unuttu. Bu fena, çok fena bir şey! Fakat işin asıl mühim tarafı şu ki kaybolan kadının arkadaşı bu kadının intihar etmek maksadile bir tabanca satın almış olduğunu söylüyor. Zannedersem bu tabancayı da sizden almış. Eğer bu doğru ise hiç vakit kaybetmeden polise haber vermeliyiz değil mi?

Satıcı:

— Doğru, diye tasdik etti. Fakat bu kadının tabancayı bizim mağazadan alıp almadığını nasıl anlayabiliriz? Eğer bu tabancayı hakikaten buradan dahi almış olsa bu hususta size doğru bir malumat veremeyiz; çünkü bizim de fazla bir şey bilmemize imkân yok. Günde yüzlerce müşteri ile işimiz olur.

— Biliyorum. fakat düşündük ki ekseriya silâh satın alan kadın nadirdir. Belki bu yüzden satıcılar bu kadını hatırlayabilirler. Hele bu kadın kırmızı saçlı güzel bir kadın olursa. Müşterilerinin isimlerini kaydetmez misiniz?

— Aşağı yukarı her zaman! Bilhassa kadınlara karşı çok dikkatli davranırız. Fakat bazan buna dikkat etmeden de silâh sattığımız olur. Bu nasıl bir tabanca imiş?

— Bir brovning tabancası.

— Bu işi büsbütün güçleştiriyor. Brovning tabancaları en çok satılan silâhtır. Bu kadın tabancayı ne zaman satın almış?

— Zannedersem Kânunuevvel ayında. Noelden evvel.

— Oh... İş daha güçleşiyor. Noele yakın işlerimiz çok artar ve o zaman da bütün müşterilerimizin isimlerini yazacak vakit bulamayız, malûm ya Noel zamanında alınabilecek en güzel hediye iyi markalı bir tabancadır, sizi temin ederim ki bugünlerde iyi bir tabanca her eve lâzımdır. İsterseniz size en iyi modellerimizden birkaç tane göstereyim.

— Doğru, hakkınız var, benim de hakikaten tabancam yok. Eh, bana da bir kaç tabanca gösteriniz. Yalnız çok rica ederim, en iyi cinsten olsun.

Satıcı hiç ümid etmediği sırada bir müşteri bulduğundan çok memnun görünüyordu. Kendi satış kabiliyetinden adeta büyük bir gurur duyuyordu. Eski haydudun önüne bir yığın tabanca yığı. Gomar sanki müddeti ömründe eline hiç tabanca almamış gibi şaşkın şaşkın silâhlara bakıyordu. Fakat satıcı görünüşü itibarıyla güzel olan bir küçük tabancayı almıştı için onu iknaa çalışırken, kemali nazakete bu tabancayı reddetti ve mü-

kerrer ateşli bir İngiliz pistolesini tercih etti. Satıcı onun tercihindeki bu isabetten hayrete düşmüş bir halde onun tebrik etti: — Siz bu işden çok iyi anlıyorsunuz, mösyö, bu da insanın doğuşundan gelir. Sonradan öğrenilmez.

Nihayet pazarlık etti ve silâhın bedelini ödemek için portföyünü aramağa koyuldu. O zaman akına geldi ki portföyü aşırılmıştı. Satıcıya silâhi eve göndermesini tembih etti ve:

— Kuzininin işini bitirememiştik, diye ilâve etti. Size onun bir resmini göstersem acaba hatırlayabilir misiniz?

Onun cevabını beklemeden cebinden madam Zanette'in fotoğrafını çıkararak satıcıya uzattı. Satıcı resme dikkatle baktı ve başını iki yana sallayarak:

— Hayır, dedi. Bu kadını hiç görmedim. Belki ona hizmet eden memurlarından biridir.

(Arkası var)

Almanya'daki vapurlarımız hakkında bir rapor hazırlandı

Doğu vapurunda yapılacak tamirat ve tadilat işçisanında hazır bulunmak ve vapuru getirmek üzere Devlet Denizyolları idaresince bir müddet evvel Almanya'ya gönderilmiş olan Aziz kaptan şehrimize dönmüştür.

Aziz kaptan, Almanya'da kaldığı müddet zarfında gerek vapurun vaziyeti, gerekse diğer vapurlarımızın kabiliyet ve evsafı hakkında çok esaslî tetkikatta bulunmuş, bir rapor hazırlamıştır. Bu rapor Denizyolları umum müdürlüğü kanalı ile Münakalât Vekâletine gönderilmiştir.

Bu kaptanımızın raporu Vekâletçe tetkik edildikten sonra Doğu ve diğer kıml edilmiş olan vapurlarımızın limanımıza getirilmesi hususunda kat'i karar itütab edilecektir.

Dış piyasalardan ihrac emtiyası isteniliyor

Şehrimizdeki birçok ihracatçı firma lara Avrupa ve Amerikan mühtelif memleketlerinden mühim siparişler verilmektedir.

Her ne kadar bu tekliflerin bir kısmı ihrac emtiyasının bazılarının ihracı memnu olduğundan karşılanamamakta ise de bütün, leuru meyyalar, küçük baş hayvan derileri ve diğer bazı maddeler üzerine angajmanlara girilmektedir.

İtalya, Bulgaristan, Yunanistan ve Filistin'e taze, tuzlu balık ve lakerde, İsveç, İsviçre, Danimarka ve Çekyaya fındık, İtalya ve Romanya'ya susam ihracatı devam etmektedir.

Dün yeniden 100 bin lirayı müteceviz müteferrik ihracat yapılmış, bundan başka evvelce Sovyetlere satılan mühim yaprak partilerinin ihracına müsaade edilmiş olup, mukabilinde trbbi ecza, madenî mamulât ve kontr plâk siparişleri verilmiştir.

Eir cıgara ateşinden benzin parladı

Galatada Neotibey caddesinde 15 numaralı Kolidorun atelyesinde çalışmakta olan Niko lâstik kaynağı yapmak için benzin boşaltırken kardeşi, sigara yaktığı kibriti söndürmeden atmış ve bu yüzden benzin birdenbire iştil etmiştir. Niko vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yanmıştır.

Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Sadakai fıtır

İstanbul Müftülüğünden:

Yurdumuzun hava müdafaası esbabının temini hususunda pek kıymetli menasıl görülmekte olan ve aldığı teber - rüatı Kızılây ve Çocukları Esirgeme Kurumu gibi hayırlı teşekküllerle paylaşan Türk Hava Kurumuna her veçhile yardımda bulunmak mühim bir vazifedir. Binaenaleyh bu babda Diyanet işleri reisliği tarafından verilmiş olan mücahibince sadakal fıtır ve zekât ile mukellef olanların mezkûr Türk Hava Kurumuna yardımda ve bu vesile ile de memleketimizde hizmette bulunmaları lüzumu sadakal fıtırın nevl ve mikdarile beraber ilân olunur.

	En iyi	İyi	Son
	K. P.	K. P.	K. P.
Buğdaydan:	12. 20	10. 00	9. 10
Arpadan :	16. 30	15. 00	0. 00
Üzümünden :	83. 20	66. 30	50. 00
Hurmadan :	00. 00	133. 20	00. 00

Molotofun Türkiyeye aid nutkunun metni

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mevzuubahs olan mesele

Filhakika mevzuubahs olan mesele Karadeniz ve Boğazlara münhasır mütekelil bir müzaheret paktının akdi - dir. Sovyetler İttihadı bu yolda akdolunacak bir paktın kendisini hiçbir vakit Almanya ile müselleh bir ihtilâfa sevkedecek hareketlere yol açmaması ve herb tehlikesi halinde Karadeniz devletlerinden madud olmyan devletlere aid herb sefinelerinin Boğaziçi tarıkile Akdenize geçmelerine Türkiyenin müsaade etmiyeceğine dair Sovyet Rusyanın teminata malik bulunması fikrindedir.

Türkiye Sovyetler Birliğinin bu iki maddesini reddetmiş ve bu suretle paktın imzasını gayrimümkün kılmıştır.

Sovyet - Türk müzakereleri bir pakt akdine müncer olmamış bulunmakla beraber, hiç olmazsa bizi alâkadar ed - den muhtelif birçok siyasi meselelere temas imkânını vermiştir. Bugünkü beynelmilel siyasi vaziyette bizimle münasebetleri ciddi bir ehemmiyeti haiz olan devletlerin hakiki çehresini ve siyasetini tanımak çok lüzumlu bir şeydir. Gerek Moskova görüşmelerinden ve gerek Türk hükümetinin siyasi sahasındaki son efallinden sonra bugün Türkiyenin siyaseti bizim için daha çok sarahat kesbetmiştir. Türkiye hükümetinin kendi mukadderatını harbe iştirak eden Avrupa devletleri gruna bğölamayı tercih ettiği malûm - dur. Türkiye hükümeti, Almanya'ya karşı iki aydanberi herb halinde bulunan İngiltere ve Fransa ile karşılıklı bir müzaheret paktı akdetmiştir. Bu - nu yapmakla, Türkiye tam ihtiyatkâr bitaraflik siyasetini iterek, inkişaf et - melte olan Avrupa harbinin mahre - kine dahil olmuştur. Kendi herb saha - larına mümkün olduğu kadar fazla bitaraf memleket çekmek arzusunda bulunan İngiltere ve Fransa bundan memnun bulunuyorlar.

Türkiye acaba bir gün bu hareketine esef etmiyecek midir? - Mecliste muhtelif hareketler -

Türkiyenin hattı hareketi

Biz yalnız komşumuzun harici siyasetindeki yeni tezahüratı gözönünde tutarak hâdiselerin inkişafını dikkatle takib etmek vazifesile mükellefiz. Eğer Türkiye hükümeti, şimdi ellerini bir dereceye kadar bağlamış ve muharib devletler zümrelerinden bir tarafın maruz bulu - nabileceği tehlikelerin ağırlığını kendi üzerine almağa muvafakat etmiş ise, pek sarhihtir ki deruhde ettiği mes'uliyeti her halde müdrik bulunmaktadı. Fakat bu tarzı hareket Sovyetler İttihadı tarafundan takib olunan harici siyaset hattı de - ğildir. O hat ki Sovyet Rusyaya harici siyasetinde pek çok muvaffakiyetler temin etmiştir.

Rusyanın sulh siyaseti

Sovyetler İttihadı ellerini istikbalde da hi serbest buldurmamayı ve bitaraflik siyasetini idame ettirmek suretile yalnız harbi körüklemekle kalmayıp bilâ - kis sulhü iade etmek için mevcut tema - yüle iştirak eylemeği tercih etmektedir. Biz eminiz ki Sovyetler İttihadının, zâfa uğ - ramadan, takib ettiği sulh siyaseti istik - bal için daha iyi vâdlerle doludur. Biz bu siyaseti Karadeniz havzasında da, gerek Sovyetler İttihadının ve gerek onunla dost olan memleketler menafinin lüzum gösterdiği şekilde tamamen tahakkukunu temin edeceğimize emin olarak takib e - deceğiz.

Anadolu ajansının notu:

25 telgraftan mürekkebe olan Moloto - fun nutku elimize maalesef geç ve nok - san olarak gelmiştir. Bu arada Türkiye - den bahis iki telgraftan biri hiç alınma - mış ve diğeri noksan olduğu bilinmeden dünkü bültenlerimizde neşrolunmuştur. Beynattaki noksanlık yaptığımız kon - tro neticesinde anlaşılığundan Hariciye Vekâletine müracaat edilerek nutkun bi - ze aid aksamı Vekâlete gelen metinle it - mam edilmiş, heyeti umumiyesi telcar neşrolunmuştur.

Bitaraf gemilere vesikalar verilecek

Londra 2 (A.A.) — Yabancı memle - ketlerdeki İngiliz elçilikleri bitaraf ge - milere vesika verecekler ve bu vesikalar mezkûr gemilerdeki hamulenin araştırıl - masının önüne geçecektir.

Molotofun nutkunun akisleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dan ve ezümle Filipin ve Küba hak - kındaki telmihlerinden incinmiş bu - lunmaktadır.

Molotof'un nutkunda Romanya ve Besarabya hakkmda bir tek kelime bile bulunmaması da nazarı dikkati cel - betmektedir.

Ayrıca, Moskovada, hâlen Rus liman larında bulunan Alman gemilerinin Sovyetler tarafından satın alınacağı hakkındaki şayiaları teyid eden her - hangi bir malûmat, bu âna kadar, mevcut değildir.

Vaşington 2 (A.A.) — Ruzveltin sekre - teri, Molotofun nutkunu Amerika reisi - cumhuruna, tam bitaraflik kanununun A - merika meclisinde müzakere edileceği bir sırada bu kadar hararetle hücum et - mesinin pek te tesadüfi bir şey olmadığı - ni söylemiştir.

Manidar bir cevap

Vaşington 2 (A.A.) — Beyaz saray, dün akşam, Amerika Birleşik devlet - leri Reisi Ruzvelt'in, 15 Mayıs tarihli sulh mesajına cevaben Sovyetler Bir - liği yüksek Sovyeti divanı reisi Kali - nin'den aldığı cevabı neşir için matbu - ata vermiştir.

Altı ay evvel gelen bu telgrafta, Kali - nin, «Finlândiya da dahil olmak ü - zere, Avrupadaki müstakil devletleri işgal etmemesini Hitler'den talep eden Ruzvelt'in bu asil hareketi karşısında duyduğu derin sempatiyi» bildirmekte idi.

Bu telgrafın neşri hakkında ayrıca herhangi bir izahat verilmemektedir. Fakat Molotof'un dünkü nutkunda Ruzvelt'e yaptığı hücumları müteakib negredilmiş olması sarih bir mâna ifa - de etmekte ve bizzat Kalinin'in tel - grafi kâfi ve vazih bir cevap teşkil e - ylemektedir.

Protesto

Vaşington 2 (A.A.) — Massachassets me'b'usu demokrat McCormack, Mos - kovadaki Amerika büyü elçisinin Mo - lotof'un nutkunda Finlândiya - Sovyet ihtilâfına Ruzvelt'in müdahalesinden bahseden kısmı protesto etmesini iste - miştir.

Meb'us, bu nutkun meclisteki bita - raflik kanunu müzakerelerine müda - hale için bir Rus manevrası olduğunu iddia eylemiştir.

Almanya'da tefsirler

Berne 2 (A.A.) — Alman matbuatı, Molotof'un nutkundan ehemmiyetle bahsetmekte devam ediyor. Gazeteler, Rusyayı, şimdi dünyanın en büyük devletlerinden biri olarak vasfetmek - tedirler.

Diğer taraftan, Türkiye Reiscüm - hurunun nutku hakkındaki tefsirlerde el'an Türk - İngiliz - Fransız paktının imzasından mütevellid memnuniyet - sizliğin akisleri görülmektedir.

Berlin 2 (A.A.) — D. N. B. :

Berliner Börsen Zeitung, bilhassa Molotof'un Rus - Cermen münaasebet - lerini ve Fransız - İngiliz herb hedef - lerini tavsiftiki vuzuh ve sarahatı te - barüz ettirmektedir.

Angrif gazetesi divor ki:

Dünva Avrupada Rus - Alman siyasi teşriki mesaisile hasıl olan yeni bir vaziyetin istihalesi lüzumunu görüyor. Sovyetler Birliği Almanyanın Versay sisteminin son enkazını da ortadan kal - dırmak için sarfettiği gayretlerine mü - zaheret ediyor.

Yalnız başına

Nachtausgabe yazıyor:

İngiltere ve Fransa, Sovyetler Bir - liğinin bitaraf kaldığı düşüncesile mü - teselli oluyorlar. Anlaşıyor ki, Lon - dra ve Paris oldukça mütevazı bir hale gelmişlerdir. Almanya, kendisine tah - mil ve icbar edilen bu harbi sonuna kadar yalnız başına yapacağını daha başlangıçta bildirmiştir. Almanya bu muharebenin neticesinden korkma - maktâ ve Sovyetler Birliğinin harbi takibde gösterdiği idrakı en büyük se - vinçle karşılamaktadır.

Hamburger Ferndenblatt gazetesi - nin Berlindeki muhabiri yazıyor:

Molotof, Sovyet siyasetinin bitaraf - lığı idame etmekle beraber, Ruzveltin hattı hareketini takbih etmiş ve bütün dünyaya Rus hissiyatının hangi tarafta yer aldığı göstermiştir. Fakat Amerika reiscümhuru Amerikan bitaraflığını tah - did suretile müttetiklerin sempatisini ka -

zamak istediği halde, Molotof Rusyanın bu harbe sebep olan Fransız ve İngiliz emperyalizmleri ancak takbih edebilece - ğini açıkça ihsas eylemiştir.

Muhabir, Sovyetler Birliğinin kuv - vetli bir Almanyanın Avrupada devamlı bir barış için lüzumlu şart olduğu hak - kındaki beyanatın ehemmiyetini bilhas - sa kaydeylemektedir.

Frankfurter Zeitunk diyor ki:

Molotofun, Sovyetler Birliğinin ye - ni siyasi telâkkisinin temelini teşkil eden kat'i beyanati, Alman hariciye nazırının Danzigde söylediği nutuktaki bir parçanın ayıdır: Kuvvetli bir Almanya Av - rupa barışı için elzem şarttır. İşte Al - manya ve Sovyetler Birliği teşriki mesai - lerini bu esasa istinad ettirmekte ve yalnız orta Avrupayı değil, bütün k'ami - zın hayatı kuvvetlerini ihtiva eden bir nizama istihdaf eylemektedir. Keza İngi - lizlerin harbi kadın, çocuk ve ihtiyarlara da teşmile tevessül etmesini protesto e - den beyanati da bilhassa kaydeylemek icab eder.

Türkiye

Türkiyeye gelince, Sovyet hükümeti muhtemel bütün ihtilâfları bertaraf eden bir sureti tesviyeye varmak için çalışmış - tır. Rusya Almanya ile olan dostluğunu hatırlatmak ve bu iki memleketin herb sahenesini tahdid arzularını tebarüz et - timmek suretile tekliflerde bulunmuştur. Bununla beraber, Türkiye, Sovyet teklif - lerini reddetti ve mukadderatını garb dev - letlerininle birleştirdi. Bu meselede de Alman - Sovyet dostluğunun Sovyet dış siyasetinin başlıca amillerinden biri ol - duğu tesbit olunmuştur.

Fransızlar ne diyorlar ?

Paris 2 (A.A.) — «Havas» :

Matbuat hülâsaları: Bütün gazeteler Molotofun evvelisi gün söylediği nutuk hakkında tefsiratta bulunuyor ve nutku derin bir tetkike tâ - bi tutuyorlar.

Figaro gazetesinde Wladimir d'Ormes - son, geçen 31 Mayısta Sovyet hariciye komiseri tarafından söylenen nutukla ev - velisi günkü nutku mukayese ediyor.

Geçen Mayısta Molotof Münih anlaş - masını takbih ediyordu. Teşrinievvelde Polonyadan hiç bahsetmiyor.

Leon Blumun hücumları

Populaire gazetesinde Leon Blum, Rib - bentropun ve Molotofun nutukları ara - sında meraklı bir mukayese yapıyor ve şu satırları yazıyor:

Hakikatin inkârına Molotofun yaptı - ğından daha ileri gitmek imkânsızdır. Bütün dünyanın yüzüne karşı söylenen bu sözlerde insanî hürmetten eser bulun - mamaktadır. Molotofa göre, Hitler mü - tearrız değildir. Molotofa göre barışı is - tiyen Führerdir. Harbi istiyen de mütte - fiklerdir. Bu müttetiklerin Sovyet hari - ciye komiserine göre, harbi menfaat, mad di hodbinlik ve ihtiras vesilesile istemek - tedirler. Böyle bir nutuk her tarafta ha - kikatı, yani insanlığı hiçe saymak gibi bir his uyandırıyor.

Petit Parisien gazetesinin başmuhar - riri Eliens Boisgn Molotofun müttetik - lerin mütearrız olduğunu isbat için sar - fettiği bu hayret verici batıl delilleri tav - sif için tam bir Fransız ifadesi olan şu cümleyi kullanmaktadır: Molotof, kendisi için mefhumlar değişmiş olduğundan, sa - zan bahşına tavşan diyor.

Mil'i Şefin nutku haricde ehemmiyetle karşılandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Türkiye Reiscümhuru İsmet İnönü - nün nutkuna da geniş bir yer ayıran İtal - yan gazeteleri, bilhassa Türkiyenin herb karışmamak hususundaki azmini ifa - de eden kısımları ehemmiyetle kayde - ylemektedir.

Rus - Finlândiya müzakerelerine ge - lince, gazeteler Rus taleplerine karşı Fin lândiyanın ileri sürdüğü delilleri teba - rüz ettiriyorlar.

Bir Alman gazetesinin mütalesası

Berlin 2 (A.A.) — D. N. B. :

«Volkischer Beobachter» gazetesi Türkiye Reiscümhuru İsmet İnönünün nutkunu mevzuubahs ederek Türkiyenin herb dışında kalacağı ve ancak hayatı menfaatlerine tecavüz ettiği takdirde silâha sarılacağı ifade eden kısımları te - barüz eden kısımları tebarüz ettirdikten sonra diyor ki:

Her ne de olsa bu, Türkiyenin İngil - tere ve Fransa ile paktı imzalamakla düş - tüğü şüpheli bir vaziyeti değiştiremez.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 87

Türkçeye çeviren: Süreyya Dülmen

Bir Türk süvari kolu

Kılavuzlar, bizim yere uzanarak bir kulaklımızla toprağı dinleyecek olursak, sayısı kestirilemeye bile, birçok süvarinin bize doğru yaklaşmakta olduklarını işiteceğimizi söylüyor ve bu suretle hareketi tavsiye ediyorlardı.

Dedikleri gibi yaptık ve gerçekten kalabalık bir süvari kuvvetinin yaklaşmakta olduğunu hissettik ve sonsuz bir korku ile irkildik. Bunun üzerine yürüyüşe biraz fasıla vererek ne yapacağımızı birbirimize soruyorduk.

Bu aralık, ortak biraz daha aydınlandı. Bu hafif aydınlıktan istifade ederek nazarlarımız önümüzde uzanıp gitmekte olan ovanın içinde gezdirirken bu genişlikler içinde küçük bir korunun karnalarını gördük. Bu karaltımın ne olduğunu kat'i olarak seçmek mümkün olmadığından, müteakik, bunun ovada hareketinde bulunan bir Fatar atlı kolu olduğunu birbirimize ilân ettik. Hatta içimizden bazıları bu kolun bir de bayrağı olduğunu iddiaya kadar ileri varmışlardı.

Eh.. artık süratle yaklaşan korkunç ve amansız bir düşman süvari kolu karşısında ne yapabildik ve ne yapmalıydık?.. Bunu bilemiyorduk.. nihayet karar şu idi: Hemen dağılmak ve herkes kendisini - muktedir olabildiği kadar - gizlemek ve başının çaresine bakmak..

Nasıl bu esnada emekleye emekleye ilerleyen arabacılarımızdan biri, gördüğümüz karaltımın hakiki mahiyetini anlamak arzusunda kapılımsa ve bir hayli ilerledikten sonra karaltımın bir süvari müfrezesi değil, fakat küçük ağaçların teşkil ettiği bir kuru olduğunu görmüştü. Bu müşahede üzerine de:

— O.. hazreti Yesu!..

Diye haykırmış ve bize korkacak bir şey olmadığını yüksek sesle anlatmıştı.

Arabacının böyle hazreti Mesih'in adını zikretmesinden ve sevinçle korkmağa mahal olmadığını söylemesinden, bu defa Hıristiyan süvarilerinin gelmekte olmasından kuşkulanan zavallı aziz yenicileri, derhal atının başını çevirecek kaçma hamlesinde bulunmuş ve fakat bazı arkadaşlarımız atının dizginlerine kuvvetle yapışarak onun firarını önlemişlerdi.

Nihayet, adeta geçirdiğimiz bu korkulu rüyadan sonra, koruya doğru yaklaşıyor ve sanki daldığımız derin bir uyudandan uyanıyorduk. Gözlerimiz önünde artık iyice belli olan bu koruyu gördükten sonra bizi bu kadar korkutmuş ve aramızda bir paniğe sebebiyet vermiş olmasından dolayı birbirimizle alay etmeğe başlamıştık.

Bizi bu kadar ürktüren ve telâşa düşüren koruyu da aştığımız zaman ortalık ta iyice ışımsı bulunuyordu. Bir müddetçik sonra da, sabahın pembe sisleri içinde, ovada mızraklarında flâmlalar dalgalanan otuz kadar Türk atlısının dolu dizgin bize doğru gelmekte olduklarını gördük. Bu hafif süvari kolu yıldırım hızıyla «Allah Allah!» diye haykırarak üzerimize gelmişler ve bizi ihata etmişler, mızraklarının sivri uçlarını da göğüslerimize dayamakla bizi dehşet içine salmışlardı. Fakat bu anda kendisini toplayan ve onların bağırmasından Türk olduklarını

anlayan yenicileri, kendilerini Türkçe selâmlamıştı.

Atlılar bize kim olduğumuzu, nereden gelip nereye gittiğimizi sormuşlar ve yenicilerden lâzım gelen izahatı alınca kumandanlarının:

— Yürü bre yürü!

Emrile bizi bırakıp atlarını mahmuzlamışlar ve ovanın genişliği içinde kaybolup gitmişlerdi.

Bu Türk süvari kolu, Bosna beylerbeyinin fırkasına mensub ve onun tarafından hünkârın nerede bulunduğunu ve Eğri üzerine ne vakit yürümek niyetinde olduğunu anlamak üzere ileri sürülmüş bir nevi «süvari keşif kolu» idi.

Artık iyiden iyiyi sabah olup aydınlığa kavuşulması ve binaenaleyh her tarafın görülebilmesi üzerine kılavuzlarımız da akilları başlarına gelmiş ve nerede olduklarını anlyabilmişlerdi. Bunun üzerine bir kavis çizdirerek bizi Peçe giden yola çıkarmışlardı.

Bu esnada, yani güneş doğmak üzere iken, Budinden atılan top seslerini işitmekle hayret içinde kalmıştık. Çünkü Budin şehri buraya bir hayli uzakta bulunuyordu.

Bugün de, öğleve kadar fasılasız yürüyüşümüz esnasında Allahın bir kuluna bile raslamamıştık.

Fakat tam öyle üzeri idi ki muazzam bir süvari müfrezesinin ovada bize doğru yaklaşmakta olduğunu görmüştük. Yaklaşa yaklaşa nihayet vız vız geldiğimiz bu son derece dine süvari askeri, tabiri ben. 10.000 kişilik olup Bosna beylerbeyinin kuvvetini teşkil ediyordu ve bizat paza. Eğri üzerine yürüten hünkâr ordusunu takviyeye gidiyordu.

Bütün bu atlılar uzun mızraklarla müselâh olup mızrakları ucunda rengârenk flâmlalar dalgalanıyordu.

Aksi istihabmetten bize yaklaşan bu fırka, bizi görür görmez ilerlerinden yüz kadar mızraklı mutad yürüyüş vaziyetinde olduğu halde dörtlü kalmışlar ve bizi önlemişlerdi.

Gelenlerin Türk olduklarını iyiden iyiyen bilen yenicilerimiz, hemen atından atlayarak, onları selâmlamış ve zabıtlarına bizzat kim olduğumuzu ve bizi nereye sevketteğini arz etmişti. Tercüman da yenicileri ile birlikte, daha ileri at sürerek pasaya gitmişler ve mektubları kendisine göstererek hakkımızda lâzım gelen malûmatı vermişlerdi. Bu malûmatı verdikten sonra da tercüman, hünkârın ordunun başında olarak Eğri istikametinde hareket etmiş olduğunu da ayrıca bildirmişti.

Bosna süvari fırkası vanımızdan geçip gittikten sonra biz de Peçe istikametinde yürüyüşümüze hız vermiş ve günün gurburundan bir saat evvel şehre muvafakat edebilmistik.

Buraya varınca yenicilerimiz, kadıyı ziyaretle mektubları kendisine göstermiş ve bizler için istirahat edilebilecek bir yer gösterilmesini dilemiştir. Yenicilerinin bu dileği derhal is'af edilmiştir.

(Arkası var)

SPOR

Bu hafta yapılacak lig maçları

Önümüzdeki Pazar günü de, dört sahadada birden. fikstür mucibince lig maçlarına devam olunacaktır. Bu haftaki karşılaşmaların en mühimmi Taksim stadında yapılacak olan Fenerbahçe - Vefa maçıdır. Vefa takımı G. Saraya karşı anormal bir şekilde ağır bir farkla yenilmesine rağmen geçen hafta Fenerle beraber kalan Beykozdan daha iyi bir takımdır. Galatasaray karşı farklı bir mağlûbiyete uğramalarının sebebi; yanlış takım teşkil etmeleri ve açık bir oyun oynamalarıdır. Fenere karşı şöyle bir takım teşkil etmeleri muvafık olacaktır:

Safa - Vahid, Süleyman - Abdus, Lütfi, Şükrü - Hüseyin, Muhteşem, Gazi, Hakkı, Mehmed.

Teknik ve enerjik oyuncular olan Muhteşem Hakkının iç mevkisinde ileri, geri çalışmaları ve takımı idare etmeleriyle daha çok müdafaaya ehemmiyet vermeleri Vefanın iyi bir netice almasında a - mil olabilir.

Fenerbahçeye gelince; son Fener - Galatasaray maçından alınan intibalara göre takımda genç elemanlara yer verilmesi takımın verimini arttıracaktır. Mesela; Cihad - Faruk, Lebib - M. Reşad, Ali Rıza, Hayati - Küçük Fikret, Esad, Basri, Orhan, Fikret... şekli en çok randıman verecek takımdır.

Taksim stadındaki bu karşılaşmanın sıkı ve heyecanlı olacağı muhakkaktır.

Şeref stadındaki Kasımpasa - Hilâl maçının beraberlik veya az farkla Kasımpasa lehine tecellisi beklenebilir. Aynı sahada yapılacak olan Beşiktaş - Süleymaniye maçını kazanmak hususunda Beşiktaşlılar büyük bir güçlük çekmeyeceklerdir.

Fenerbahçe stadında ilk maç Beykoz - İ. Spor arasında olacaktır. Bu maçın da kendine göre mühim bir hususiyeti vardır. Lig maçlarının başındanberi güzel neticeler alan İ. Spor bu maçı kazanırsa milli kûmeye seçilmek ihtimali artmış olacaktır. Müsavî kuvvetlerin çarpışmasıyla gelecek olan bu maçın enerjisini sonuna kadar kullanan takım lehine bitmesi muhtemeldir. Aynı sahada son müsabakayı G. Sarayla - Topkapı yapacaklardır. G. Sarayın bu maçı kolaylıkla ve bütvik farkla kazanması beklendir.

Süleymaniye sahasında ikinci kûme müsabakalarına devam olunacaktır.

T. Özerengin

Yeni neşriyat

Atatürk'ün Ölmüş Sözleri — Ebedî Şefin gençliğe hitabesi, onuncu yıl nutku ve birçok vecdeler ilâve edilerek ikinci tab'ı çıkmıştır.

Cocuk ve Genç ruhu — Zîva Talât Çağlı tarafından yazılan bu eser nefis bir baskı ile kitab halinde çıkmıştır. Eser bütün muallimlere, annelere ve babalara tavsiye edilir.

Fitremizi, gene kar'larımız için, göklerden yağacak ölüme karşı bizi koruyacak Kızılay için, yurdun yarınki koruyucuları yavrularımız için vereceğiz.

«Son Posta» nun tarihi tefrikan: 43

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Kürkcüler kâhyası

Sibir ırmaklarının kenarında yaşayan ve cinsi tükenmek üzere bulunan bir cins su samuru vardı; alının ortasında, küçük bir yara kadar bir yerinin tüyleri, altın suyuna batırılmış gibi parlak parlıyordu. Bundan bir boy kürkü yaptırılmak için, yarım milyon su samuru avlamak lazımdı. Hacı Ataulhânın Türk imparatorları için yaptırdığı Zerrin postu bir kısa ceketlik, avda ve seferde giyilecek bir kısa kürkük idi. Tam yüz seksen beş bin dokuz yüz seksen sekiz parçadan mürekkebedi. Yani, bu post için bu kadar su samuru avlanmıştı. Bu da ancak otuz beş sene içinde tamamlanmıştı.

İhtiyar kürk tüccarının kafası gittikçe karıncalanıyordu. Kendi kendisine cevabsız kalan bir sürü sualler soruyordu:

— Bu servet ve ihtisam bir vezire bile nasib olmaz iken bir paşanın ulakbaşısını, biraz itibarlıca bir uşağı bu sarayın sahibi olarak kabul etmek biraz fazla abdalık olmaz mı?

— Bu muhteşem sarayın hanımı olan pembe yaşmaklı kocası tarafından ihmal edilmiş bir genç kadın ise, gönül eğlemek için, emri altında bu kadar genç ve tüvan uşaklar durur iken bula bula Hacı Ataulhân efendi gibi bir ihtiyar mı bulacaktı?

— Pembe yaşmaklının dadi hatunu, kendisinden bir gül yüzük istemiş ve almıştı. Halbuki, şu anda kendisine hizmet eden su Macar kölesinin parmağındaki gül yüzük, Kürkcüler kâhyasının verdiğinden değerliydi. Pembe yaşmaklı Kamer hatun bir mücevher bilezik getirsin demişti. Halbuki, tavanda asılı duran billür avize, bin tane mücevher bilezik değerinden idi. Şu halde, Hacı Ataulhân parasına tamah edilerek te çabırılmış olamazdı. Kürk tüccarı, şöyle bir hesap etti. Kendisinin bütün serveti, her tarafı bu salonun ihtisamile ahenkî bir sarayın nihayet iki yıl çevirebilirdi. Saraya girelibir, kendisinden iki yerde «tütün bahşiş!» diye uşaklar para almışlardı. Bu ihtisam içine esvarengiz bir soygunculuk gizlenmiş gibiydi. Burası bir batakhaneye olamaz mıydı?

— Belki Hacı Ataulhân gibi daha kim bilir kimler, pembe yaşmaklı, yahud pembe, mor ve sarı yaşmaklılar tarafından buraya çekiliyordu. Bir batakhanede olsa, pembe yaşmaklı ile diz dize, göz göze olunca insan her fedakârlığı yapabiliirdi. Fakat bu lezzet anı ne kadar sürecekti? Buraya giren çıkabilecek mi idi? Kürkcüler kâhyasının kadife sedire o-turtan genç uşak, hizmetini bitirdikten sonra Hacı Ataulhânın eteğini öperek karşısında el pençe durdu. İhtiyarın gözleri en son onun üzerinde durmuştu:

Bu Macar gencinin, zevk sahibi bir efendi tarafından sureti mahsussada icad edilmiş garib fakat cidden zarif, güzel bir kıyafeti vardı.

Başında bir samur kalpak vardı. Sirtında beyaz Bursa ipeklisinden bir kaftan vardı. Kaftanın eteği, iki yanından, yerden ta bele kadar yırtmaçlı idi. Yırtmaçların kenarına elmas düğme dikilmiş, sırma iplikler işlenmişti. Altın dört beş düğme çözüktü. Kaftanın altına caksır giydirilmemişti. Yalnız ayak ve kolları sıvalı olan Macar kölesi hizmet için gidip gelirken, çıplak bacaklarının etrafında

dalgalandıran etekleri, bütün vücudünün hareketlerine bir hafiflik, lâtif bir uçarıklık veriyordu.

Hacı Ataulhânın eteğini öperek karşısında el pençe duran Macar kölesi, biraz sonra el çırptı. İçeriye, aynı boyda, aynı yaşta, aynı kıyafette yirmi Macar kölesi daha girdi. Birer birer gelip Kürkcüler kâhyasının eteğini öptüler ve karşısında el pençe durdular. Bu sefer ilk hizmet eden köle bir adam ilerliyerek Hacının tekrar eteğini öptü:

— Çiğerküşe Macar köleleriniz bütün bahşiş beklere efendim sultanım.

Dedi. Hacı Ataulhânın gözleri karardı ve düşüp bayılacak gibi oldu: Burası, korkunç bir batakhaneye idi... Artık hiç şüphe edilemezdi. Dudakları titredi. Fakat bir şey söyleyemedi. Elini kesesine sokup beş altın daha aldı ve Macar gencine uzattı. Altınları alıp kaftanının cebine atan köle:

— Hak berekât versin efendim sultanım.. inşallah hergün daha nice nice bütün bahşişlerinizi alırım...

Dedi. Macar köleleri, tekrar Hacının eteğini öptüler ve bir dizi halinde çekilip gittiler. İlk hizmet eden ve altınları alan köle de:

— Sizi şimdilik hüdaya emanet ederiz, inşallah yarın hizmetlerinizde kusur etmeyiz sultanım...

Diyecek etek öptü ve gitti.

Salonda zenci harem ağası ile Kürkcüler kâhyası yalnız kalmışlardı. Zenci, kürk bohçası koltuğunda, ayakta, taş gibi hareketsiz duruyordu. Kürkcüler kâhyası büyük bir gayret ile kendisini topluyordu:

— Bre ağa beri gel!

Diye bağırdı. Zenci, işitmemiş gibi, kalmıdamadı.

— Bre ağa işitmedin mi, beri gel!..

Zenci hâlâ taş gibiydi. Hacı Ataulhânın vücudünden soğuk bir ter boşandı.

— Bre ağa uyur musun?!

Diye kekeleydi. Elleri, ayakları titreyerek yerinden kalkmak üzere iken kapılardan ikisi açıldı ve içeriye birdinden yirmi tane zenci ve Habeş haremâğası, diğerinden de yirmi tane akhadım girecek, evvelâ zenci ve Habeş sonra da ak ağalar birer birer Hacının eteğini öptüler ve hep bir ağızdan:

— Eyvallah efendi sultan bize bütün bahşiş!

Ataulhân efendi elini kımıldattı. Fakat kesesine götürmedi. Kürkcüler kâhyasının korku ile adetâ kaskatı kesildiğini gören Habeş haremâğalarından biri ilerledi, elini efendinin kesesine sokup on altın aldı, beşini akağalardan birine verdi ve sonra gene hep bir ağızdan:

— Hak berekât versin efendi sultan!.. Devip çekildiler.

Fakat onlar henüz çekilmişlerdi ki bir başka kapı açıldı. İçeriye birbirinden dölber, biri ötekenden fettan, sarışın, esmer, kumral, kimisi Cerkes, kimisi Gürcü, kimisi Rus, kimisi Rum, kimisi frenk, narin, tombul, balık eti yirmi kadar körpe cariye girdi. Macar köleleri gibi, bunların da ayakları çıplaktı. Bütüncük iç gömleklerinin geniş kolları ellerinin üstüne dökülmüş, bunun üstüne sırma işlenmeli atlas yeşeller giymişlerdi.

(Arkası var)

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 14

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

Oh, ey kalbim... Bu heyecanın şiddetine tahammül etmelisin! Havva, asırlardan üstünden yürüyerek, çıplak ayaklarla, hülyah gözlerle, sımsıkı göğsü ile, göğsünün altında kalbi isteklerle çarparken bana geliyor. İlk erkeğin ilk kadını istediği andanberi gelip geçen nesiller bu arzuyu eskitemediler, hafifletemediler; o bilâkis her saniye, hergün, her sene daha çok bilerek ve keskinleşerek dudaktan dudaka, göğüsten göğüse, bedenden bedene intikal etmektedir. Hazırların en lâtif, hayatı devam ettiren ve sönüp bitmiş gibi görünen her varlığın yanı başında yeni bir uyanmanın, ayaklanmanın, canlanmanın başlangıcı olan müthiş ve korkunç kuvvet...

Gecenin serinliği içinde vücudünün sıcaklığını kollarının arasında hissediyordum:

— Beni bırakınız, rica ederim.

Dedi.

— Hayır!

Dedim.

— Beni bırakınız!
— Niçin, istemiyor musunuz?
— Bilmiyorum, beni bırakınız!

Bir tayfa, uzaktan geminin işaret lâmbalarını kontrol ederek geçti.

— Nasıl bilmiyorsunuz, Liza Polinova... Bu yolculuğun başında size rasçeldiğim mes'ud dakikadanberi nasıl büyük bir heyecanın sarsıntılarını içinde çarpıp çarpındığını görüyorsunuz; hissini saklamak istesiniz de muvaffak olamayacaksınız. siz de benim gibisiniz. O meşhur kotra âlemindeki karşılaşmamızla birbirimize karşı alâkasız kalmadık. Ancak bu son tesadüf hissinizi hâd devresine getirdi. Seyahat, insanın bu nevi arzularını daima kuvvetli ve taşkın bir hale getirir, macera zevkini artırır, yabancı insanların arasında kendimizi daha fazla hürriyet içinde hissederez; bizi tanımayan kimselerin mühtinde sanki etrafımızdaki içtimâ kontrol azalmış gibidir. Her türlü çalınlıkları yapmamıza ve müm-

kün merteye daha az utanmamıza imkân ve fırsat verdiği içindir ki seyahati severiz. Bana ve kendinize zulmediyorsunuz!

Göğsü derin bir heyecanın çarpıntısı ile kalkanı iniyordu; yüzüme bakmamağa çalışarak:

— Bu dakikada hiçbir şey düşünmek istemiyorum, dedi, böyle olduğu halde binbir fikir birden dimağına hücum ediyordu.

— Onların hepsini oradan kovunuz, yalnız bunu düşününüz: Siz kamaranızda beni arzuladığınız için uyuyamadınız; benim burada olacağımı ve sizi düşünmekle meşgul olduğumu biliyordunuz, hisleriniz sizi sürükleyerek buraya getirdi, bana getirdi; siz ve ben, arzularımızın gösterdiği ve götürdüğü yerde birleşmeğe mahkûmuz.

— Öyle ise yarın vapur Pireden İskenderiye'ye doğru hareket ederken yolunuza devam etmezsiniz, Atınaya gelirsiniz ve ilk fırsatta beni ziyaret edersiniz.

Denizden uzaktan bakılınca birçok hendesi şekillerin, dört köşeli hacimlerin güneşin altında boz bir renge bürünerek yanyana, üstüste, arka arkaya sıralandığı görülmüyor. Bunların arasında yükselen Akropol her tarafa hâkim dört cephesile şehre haşmetli bir tarih damgası vuruyor.

Vapur yaklastıkça Pirenin binaları birinci plâna geçip derece derece vuzuh ve azamet peyda ediyor.

Yolcuların hemen hemen hepsi güvertden toplanmışlar, dürbünler şehre çevirmiş, masum bir telâs ve heyecanla birbirlerine bir seyler soruyorlar, bir seyler söylüyorlar, izahat alıyorlar. mütalea serdediyorlar.

Fevkalâde zarif senkasi, şık seyahat kostümü ile bir kat daha cazib görünen Liza Dimitriyadu yanı başında:

— İşte büyük silo, diyor, bu da meşhur Papatratos tütün fabrikası, şu beri yandaki askerî mekteb... Pire limanı için burada söylenilenleri dinleye dinleye adeta ezberledim, her yeni gelen seyyah bunları söylemek usulündendir. Ben de size söyleyeyim: Pire limanı son seneler Yunanistanın ehemmiyetli eserlerinden biridir. Transit gemileri için ayrı, kabotaj vapurları için ayrı, Yunanistanla dış memleketler arasında işleyen vapurlar için ayrı bölmeleri, rıhtımları, antrepoları, yüklemeye ve boşaltma yerleri ile modern bir liman...

(Arkası var)

— Sizin burada bulunacağınızı tahmin etmişim.

Diye yaklaştı. Gözlerim sevinç, heyecan ve ihtirasla parıldayarak cevap verdim:

— Bu gece uyuyamıyorum. Bütün hislerim ve heyecanlarım ayaaktayım. Gecenin sessizliği içinde bu güzel mehtabı seyrederek sizi düşünüyorum.

— Ben de uyuyamadım; kamara sıcak... Galiba gündüz de fazla uyuyumşum; gecenin geç saatleri olduğu halde gözümeye uyku girmedi. Sizin böyle şiirli manzaralardan hoşlandığınızı biliyorum, herhalde bu güzel geceyi uykuda geçirmeyeceğinizi tahmin ettim. İşte yanılmamışım.

Yanı başında vapurun parmaklığına dayanmış duruyordu. Ay ışığı, güzelliğine harikulâde bir revnak vermişti. Elimle çenesini tutup kaldırdım:

— Rica ederim, dedim, gözlerinizi mehtabın parıltısı içinde doya doya seyretmem için müsaade ediniz!

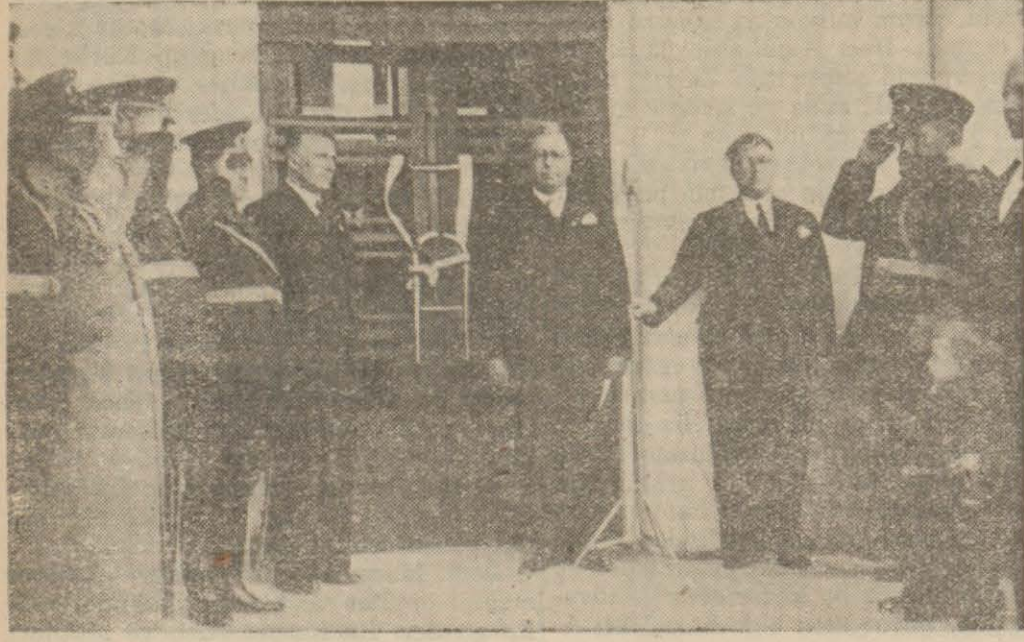
Teslimiyetle başını kaldırdı ve gözlerinin içine baktı. Bu güzel gözlerin içinde sanki bir avuç kıvılcım vardı, biri yanıp biri sönmüyordu; gözlerim bu kıvılcımlarla tutuşmuş gibi idi. Maneviyetini dolduran arzuların parıltıları ruhundan gözlerine aksettmişti.

— Deniz, mehtab, gecenin sessizliği, bir kadının güzelliğini tebarüz ettirmek için büyük yardımı dokunan siir ve hülyâ balzemesi arasındadır; fakat böyle bir dekor içinde olmasak ta siz gene insana eklemi kaybettirecek kadar güzelsiniz! Dedim. Güllümseyerek sustu.

Memleket Haberleri

Denizlinin, Kırklarelinin ve Gümüşhacıköyün kazandığı eserler

Deri lide hidroelektrik tesisatının temel atma merasimi yapıldı, Kırklareli Halkevi açıldı, Gümüşhacıköy de bir çocuk bahçesine ve güzel bir caddeye kavuştu

Kırklareli Halkevinin açılış töreninde istiklâl marşı dinlenirken

Denizli (Hususi) — Cumhuriyet bayramının ikinci Pazartesi günü Belediye'nin müteahhid vasıtasıyla Gökpınar kaynağında yaptırmakta olduğu Hidroelektrik tesisatının temel atma töreni yapılmıştır. O gün saat 12 de Belediye otobüsleri davetlileri Delfikçinardan alarak 14 kilometre ileride bulunan Gökpınar mevkiine götürmüştür.

Törende Vali ve askerî komutanlar la askerî ve mülki memurlar, halk ve köylüler hazır bulunmuşlardır. Davetliler büfede izaz edilmiş ve saat 17 de gene otobüslerle avdet olunmuştur.

Kırklareli (Hususi) — Şehrimiz Halkevinin yeni ve büyük binasının açılış töreni büyük merasimle yapılmıştır. Bu bina temeli atıldığı gün ikmalî iştenen tarihte tamamlanmıştır. Merasimde Parti Başkanı Tahir Taner Parti ve Halkevlerinin büyük gayesini anlatan bir nutuk söyledikten sonra makamı İhsan Aksova vermiş, Valimiz de kordelâyı kesmiştir. Yeni binanın en büyük salonunda bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafette komutanlar, memurlar ve halk bulunmuştur.

Gümüşhacıköy (Hususi) — Kazamın en büyük nahiyesi olan Gümüşte açılan modern caddenin resmî kışadî kaza amirlerinin ve kalabalık bir halk kütlesinin iştirakile yapılmıştır.

Büyük bayram münasebetile parkta yaptırılan çocuk bahçesi de çocuklara açılmış bulunmaktadı.

Haraklı şelâlesinden elektrik istihsal edilecek

Adapazarı (Hususi) — Adapazarına Hendek kazasındaki Haraklı şelâlesinden elektrik vermek üzere Nafia Vekâletince tetkikat yapılmaktadır. Vekâletin etüd şubesi memurları tarafından Haraklıda tetkiklerde bulunulmuştur.

Çerkeşte elektrik tesisatı

Çankırı (Hususi) — Çerkeş kazasında elektrik tesisatı kurulması yolundaki tetkikler bitmiş ve projeler hazırlanmıştır. Tesisat işi münakasaya konmuştur. Elektrik bir lokomobile işliyecektir. Bedeli keşfi 15.922 liradır.

Samsun kız san'at okulunda çalışmalar

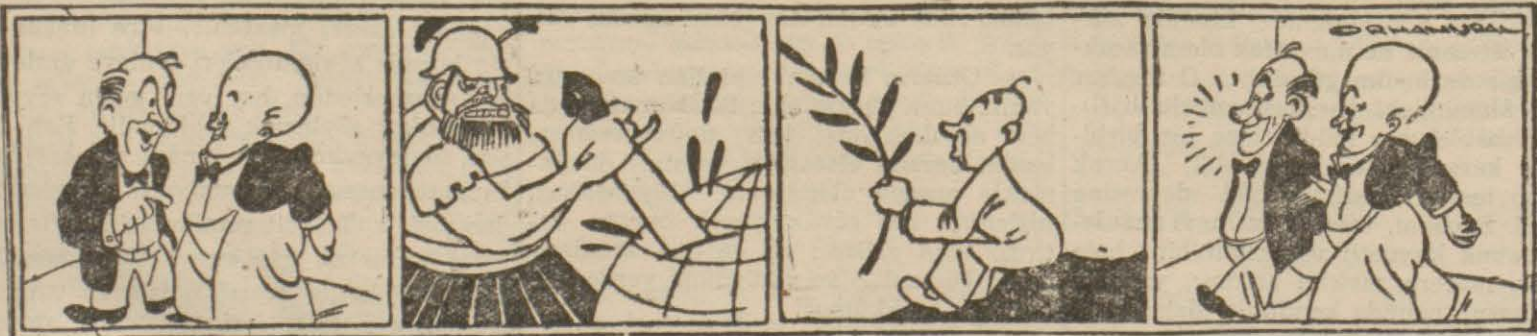

Samsun (Hususi) — Bu sene açılmış olan Kız Akşam San'at okulunun büyük rağbet gördüğünü evvelce bildirmiştim. Okulun bugüne kadar talebe sayısı 220 yi geçmiştir. Her sınıftan bayanlar müracaat ederek bu san'at yuvasından istifade etmek için yarışmaktadırlar. Mektebin levazımatı ta-

mamlanmaktadır ve öğretmenleri gelmiş bulunmaktadı. Mektebin esas binası tamiratı devam etmekte olduğundan bu binaya ancak birkaç hafta sonra taşınmak mümkün olabilecektir.

Resmimiz, Akşam San'at okulunun bir kısmından bir safhayı Son postada objektifi karşısında göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey sana birşey sorayım.

... Şu harb kabusunun kapladığı dünyada...

... Rahat edilecek asude bir köşe yok mu?

Hasan Bey — Var, garb cephesi!

Şerefli Koçhisarda imar ve belediye işleri

Şerefli Koçhisar (Hususi) — Belediye, pasif korunma işlerindeki faaliyetine devam etmektedir. Alarm işareti verilme üzere evvelce mübayaa edilen canavar düdüğüne mahsus olmak üzere bir kule yaptırılması muvafık görülmüştür. Oldukça bir masrafı mucip olan bu kule, aynı zamanda büyük bir çalar saat ilâve edilmek suretile ikmal edilecektir.

Kasabının gerek içme ihtiyacını ve gerekse yevmi istihlakını karşılayabilecek derecede az olan suyunun miktarını arttırmak üzere arteziyen kuyuları açtırmağı düşünen kaza belediyesi yaptırdığı ilânlar vasıtasile bu hususta mütehassısları bulunan alâkadarlarla muhaberele devam etmektedir.

Bunlardan başka kasabının elektrik ile tenviri de düşünülmektedir. Bu hususta faaliyete başlanmıştır. Belediye'nin imar plânına dahil bulunan bu elektrik meselesinin de yakın bir âtidede intağ edilmesi beklenilmektedir.

Kızılcahamamda bir köylü bir hiç için öldürüldü

Kızılcahamam (Hususi) — Kazamın Çeltikçi nahiyesi pazarında ölümle neticelenen bir hâdise olmuştur. Pazarın ekin alım satımı yapmak için giden Ankaranın Zir nahiyesinin Göründüs köyünden Mehmed isminde bir köylü ile pazar mütezimi Başören köyünden ölücü Karabaşoğlu arasında 4 kuruş ölçü parası yüzünden bir kavga çıkmış, Karabaşoğlu Mehmedin başına büyücek bir taş atmış, başından yaralanmıştır. Mehmed aradan dört saat sonra darbenin tesiriyle ölmüştür. Cumhuriyet Müddeiumumisile hükümet doktoru vak'a mahalline giderek icab eden tahkikatı yapmışlar, Karabaşoğlu da Çeltikçi nahiyesi zabıtası tarafından yakalanmıştır.

Mudanya - Bursa yolunda bisiklet müsabakası

Bursa (Hususi) — Mudanya - Bursa asfalt yolunun açılması münasebetile, bu yol üzerinde bir bisiklet müsabakası tertib edilmiştir. Buna dokuz genç iştirak etmiştir. Mesafe 26 kilometredir. Gidişde Acaridman klübünden Hikmet birinci, gene Acardan Ahmed ikinci, Akınsordan Bahaeddin üçüncü olmuşlardır. Dönüşte Ahmed birinci, Hikmet ikinci, Bahaeddin üçüncü gelmişlerdir. Puvan itibarile heyeti umumiyede Ahmed birinci, Hikmet ikinci, Bahaeddin üçüncü addedilmiş, birinciye bir saat diğerlerine de birer maddalya verilmiştir.

Ürgüpte patates mahsulü

Ürgüp (Hususi) — Ürgüpün başlıca ihracat mahsullerinden biri de patatestir. Kazamın her köyünde ekilmekte olan patates her tarafa birinciliği kazanmıştır. Her senekine nisbeten bu yıl patates mahsulünün ekimi çok fazla olmuştur. İstihsal dört milyon kilo tahmin edilmektedir. Tarlalarda sökülmiye başlayan patates ambara girmeden tarlasında tüccarlar tarafından satın alınarak Ankaraya sevkedilmektedir. 250 gram büyüklüğündeki patatesin kilosuz yüz paraya satılmaktadır. Müstahsillerin birçoğları fiyatların düşüklüğünden mallarını satmak istememektedirler.

Yurdda Cumhuriyet Bayramı

En büyük bayramımız olan Cumhuriyet bayramı yurdun her köşesinde çok büyük ve coşkun tezahürat içinde kutlanmıştır. Kırklareli, Konya, Denizli, Şereflikoçhisar, Gümüşhacıköy, Bandırma, Bergama, Kızılcahamam, muhabirlerimizden aldığımız mektup ve telgraflar

bu şehir ve kazalarımızda bayramın emsalsiz bir neşe ve heyecan içinde geçtiğini göstermektedir. Pazar sabahı nutukları müteakib resmi geçitler yapılmış, halk tarafından millî oyunlar oynanmış, gece yarısına kadar bayram devam etmiştir. Yukarıdaki resimler Konya, Kırklareli, Burnova, Bandırmadaki bayramdan intibaldır.

Nazilli muallimlerinin toplantıları

Nazilli (Hususi) — Bu hafta Nazilli Beş Eylül ilk okulunda mütaka ilk öğretim ispekeri Hüsameddin Özenlerin riyasetinde bir toplantı akdeden Nazilli ve mülhakatı öğretmenleri 939. 940 ders yılına aid mesleki hesabı halde bulunmuşlardır. Bu ders yılı zarfında takib edilecek terbiyevî ve kültürel esaslar konuşulmuştur. Maarif Şurasının kararlarına göre bu ders yılında değiştirilmiş olan köy okulları müfredat programına ve okulların iki, üç, dört, beş sınıflı ve aynı miktar öğretmenli olduklarına göre köy okullarında takib edilecek ders sistemleri, ziraat ve iş tatabikati ve şehir ilk okullarında tatbik edilmekte olan talebeye aid sihhî ve ruhi tetkikler üzerinde mesleki konuşmalar yapılmıştır.

Bu toplantı 80 öğretmenin bir araya gelip tanışmasına ve kültürel sahada ki senelik mesaiye yeknasaklık teminine yararıdır.

Konyada bir bisiklet hırsızı yakalandı

Konya (Hususi) — Muhtelif tarhlerde istasyondan birçok bisiklet çalan hırsız şimdiye kadar bulunamamıştı. Zabıta son yaptığı sıkı bir tahkik neticesinde bu bisiklet hırsızını meydana çıkarmıştır. Fail olarak tutulan Übed mahallesinden Ali oğlu Ali Can adliyyeye verilmiştir.

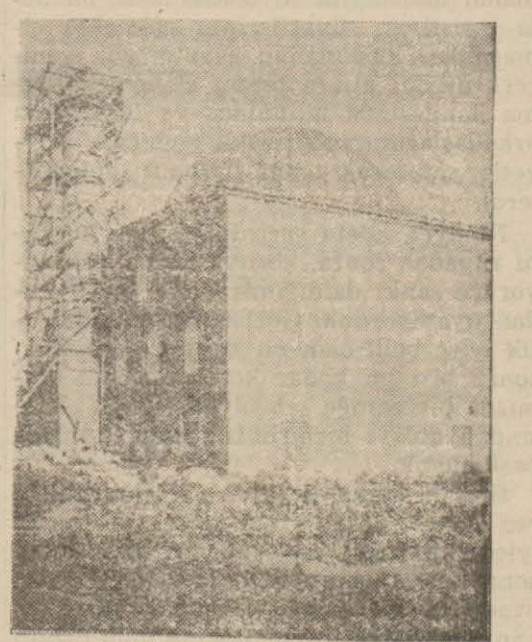
Ürgüp ziraatçilerine para dağıtılıyor

Ürgüp (Hususi) — Ürgüp Ziraat Bankası zürraa şimdiden tohum parası tevzi etmeye başlamıştır. Tevziat miktarı yirmi bin lirayı bulmuştur. Zürra bu suretle büyük bir sıkıntıdan kurtulmuş, hükümetin bu yardımı halkı çok sevindirmiştir.

Gümüşhacıköyde bir ana cadde açılıyor

Gümüşhacıköyü (Hususi) — Bir kilometreyi tecaviz eden; kasabının çarşı içinden geçen ana cadde işi plânı bir surette ilerlemiş, çarşı modern kübik mağazalarla çok mükemmel bir hale gelmiş, yol; kasaba haricine çıkmak üzeredir.

Havsada tamir Edilen güzel bir cami

Edirne (Hususi) — Başvekkâlet ve Vakıflar Umum Müdürlüğünün alâka ve yardımlarile Havsa'da Mimâr Sinan eseri Sokullu Vezirin camii tamir edilmektedir. Bir buçuk aya kadar tamiri tamamlanacak olan bu cami bir şaheserdir.

Nazilli muallimleri arasında değişmeler

Nazilli (Hususi) — Bu hafta tasdikden gelip alşkadarlara tebliğ edilen 939 - 940 ders yılı kadrosuna göre Nazilli bölgesi ilk okul öğretmenleri arasında şu değişiklikler olmuştur:

Nazilli İstiklâl okulu başöğretmeni İsmail Okcul Ortaklar köyü başöğretmenliğine, yerine Yenibazar nahiyesi yanlı okulu müdürü Fehmi Yazıcıoğlu, Merkez İstiklâl okulu öğretmenlerinden Hasan Çetintürk Hamzalı köyü öğretmenliğine, yerine Hamzalı öğretmen Rıza Öz İstiklâl okuluna, İstiklâl okulundan Leman Ege Nazilli Turaa ilk okuluna, yerine İstanbul öğretmen okulu mezunlarından Fehamet Eleman İstiklâl okuluna, Beş Eylül'den Salih Dincer Bilâya köyü öğretmenliğine, yerine Zonguldak öğretmenlerinden Lütfiye, Bereketli köyü öğretmen Şeyket Öncül, Pirlibey köyü öğretmenliğine, Sultanhisardan Fatma Dalama köyü okuluna, yerine İzmir muallim mektebi mezunlarından Zübeyde, İsa beyli köyüne İzmir öğretmen okulundan Seniha tayin edilmişlerdir.

Edebiyat: İki şair ve yeni şiirleri

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

bu defa da Ahmed Haşim şiirleriyle eğlenmek istemiş... Yoksa:

Yârin duduğundan getirilmis.
Bir damla alevdir bu karanfil!

beytini kendi şiirinin sonuna fantezi olarak sıkıştırmazdı! Fakat kuzum, buna ne lüzüm vardı? Yukarıda, eski divan şiirlerinin mübalâğa san'atı ile eğlenmek kâfi gelmez mi idi?

Hâşih bugünkü şiire bu nümunelerle bir izah aramak lâzım gelirse yalnız şunu görüyorum: en ince duygularını bile inadına kuru bir materyalizm ile boğmak istemek hevesi... Müşahhası bırakıp mücerrede gidip ve bunda şiir tevahhüm ediş! Buna ancak sen devirde İtalyan tiyatroya müellifi Luigi Pirandello muvaffak olabilmisti. O derecede ki, meşhur bir Fransız temasa münekkidi olan Pierre Brisson «Artık bundan sonra cebir muadeleri de birer şahsiyet halinde sahneye çıkarılarsa hayret etmem» demişti. Fakat Pirandello'nun tiyatroya tatbik ettiği şiire tatbik etmek kabil midir? Şiir, her şeyden evvel, renk ve ahengini gözlerimiz önündeki tabiatın almaz mı? O

halde niçin bu, isteyerek yapılan şiirsizlik?... Niçin bu kuruluk?..

Yeni şiirlerin bu nümunelerinden anladığımız bir hususiyeti de, millî duygularını dünya duygularıyla kaynaştırmak istemesi ve hâdiselerden ilham aramasıdır. Fakat bunun bu şekilde yapılması, garabetinden sarfınazar ederse, yalnız gazeteciliği veya bilgiyi nazma dökmek olur. Birçok didaktik şiirlerin düştükleri hata gibi bunun da hatası bilhassa bu noktada şiir fikrini dübedüz ifade ederlerdi. ziyadeleşir. Eski didaktik şiirler hiç de böylesinde o bile yok! Netice olarak şunu söyleyeyim ki, orijinalitesini inkâr edemeyeceğimiz Orhan Veli'den bu ifratlardan sakınmasını dilemek, bilhassa yeni şiirin kârına bir arzu olacaktır. «Yazık oldu Süleyman efendiye», mısrala kazandı şöhret kendisine yetmez mi? Genç şairimiz mutlaka her şiirinde Nurullah Atacı memnun etmek için mi bu nevi yenilikler araştırarak?.. Biraz da asıl içindeki cevheri deşse iyi olmaz mı?

Bu yeni şiirler bahsine ileride tekrar gelmek üzere yazımı şimdilik burada kesiyorum.

Halid Fahrî Ozansoy

Bir radyo dolandırıcısı yakalandı

Emniyet müdürlüğü dün bir radyo dolandırıcılığını hâdisesinin failini yakalamaya muvaffak olmuştur.

Bir hafta evvel İstiklal caddesinde Orman radyo satış mağazasına iyi giyinmiş, kıbar tavırlı bir müşteri gelerek mağaza sahibi Boroma iyi cins bir radyo satın almak istediğini söylemiştir.

Çok müşkülpeşend görünen bu müşteriye radyo beğendirmek bir mesele olmuş, nihayet 160 liraya bir tanesine alıcı çıkararak bu radyonun ambalajlanmasını ve bir müddet sonra gelip alacağını söyleyerek mağazadan çıkıp gitmiştir.

Birkaç saat sonra mağaza sahibi Boromanın dışarıya çıkmasını kollayan bu müşteri mağazaya gelerek tezgâhtar Vasile bir müddet evvel bedelini ödediği radyonun hazır olup olmadığını sormuştu.

Vasili patronla, müşteri arasında cereyan eden konuşma ve pazarlıktan malûmatlar olmadığı için patronun hazır ettiği radyoyu yeni müşterisine teslim etmekte beis görmemiş, pişkin dolandırıcı da radyoyu alarak oradan uzaklaşmıştır.

Zabıta, bu enteresan dolandırıcılık hâdisesinin cür'etkâr kahramanını dün yakalamıştır.

Bu adam Ahmed Nusret Con adında biridir. Suçlu dolandırdığı radyoyu 75 liraya Beşiktaşta Kum iskelesinde müteahhidlik yapan Veliye sattığını itiraf etmiştir.

Hakkında müteaddid şikâyet ve ihbarlar yapılan cür'etkâr dolandırıcı bu sefer adliyeye teslim edilecektir.

Mangala düşen

3 yaşında bir çocuk öldü

Evvelki gün Kasımpaşada 3 yaşlarında bir çocuğun feci bir şekilde yanmasından neticelenen bir kaza olmuştur.

Kasımpaşada, Küçükpiyalade Hacı Süleyman sokağında 16 numaralı evde oturan Mustafanın 3 yaşlarındaki oğlu Salâhattin evvelki gün annesinin dışarıya çıktığı bir sırada odada oynarken ateş dolu mangala düşmüş ve vücudünün muhtelif yerlerinden yanarak ağır surette yaranlanmıştır. Can-kurtarılan hastaneye kaldırılan Salâhattin kısa bir zaman sonra aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. Ölüyü muayene eden adliye doktoru Salih Hâşim defnine ruhsat vermiştir.

Universitede yoksul talebeye yardım teşkilatı genişletiliyor

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

kuyan ve hiç geçimi bulunmayan talebelere yardım işini daha esası bir teşkilata bağlayacaktır. Üniversite idaresi, şimdiki Üniversite civarındaki büyük binalardan istifade ederek yoksul talebeler için yurdlar açacaktır. Maarif Vekâleti bu hususta Üniversiteye yardım yapacak ve tesis edilecek yurdlara çok çalışkan ve geçimi olmayan talebeler alınacaktır.

Bu yıl da Üniversite idaresi yoksul talebelerle Üniversitemin bastırıldığı kitapları parasız olarak verecek, hiç geçimi olmayan ya da sanatoryum ve prevantoryumda tedavi için icab eden talebeleri masraflarını vermek suretille buralarda tedavi ettirecektir.

Terfi eden orman mühendisleri

Ankara (Hususî) — Orman Umum Müdürliğinde başmühendis ve mühendislerden buldukları derecede müddetlerini doldurarak terfi edenler:

55 lira maaşlı birinci sınıf orman başmühendisi muavini Ankara Orman çevirge müdürü Alâeddin Kıracı, Denizli Orman çevirge müdürü Cafer Değer, Zingal orman komiseri Tevfik Kağan, Uludağ orman komiseri Şeref Erdoğan 70 lira maaşlı üçüncü sınıf orman başmühendisi.

45 lira maaşlı ikinci sınıf orman başmühendisi muavini Kastamonu orman çevirge müdürü Kemal Çağlar, Antalya orman çevirge müdürü Saffet Kunter, Dursunbey devlet orman işletmesi revir amiri Nazım Baltur, Eskişehir Somdöken devlet orman işletmesi revir amiri Sami Karasözen, Eskişehir orman çevirge müdürü Yakup Gönen, Konya orman çevirge müdürü Hayrettin Özgen, İçel Kadimce orman komiseri İsmail Şahab, Muğla orman çevirge müdürü Osman Nuri Çamlıdağ, Kocaeli orman çevirge müdürü Mehmed Ali Erdoğan, Sivas orman çevirge müdürü Asım Darcan, İsmail Hakkı Özken, Amenaşmanda Azız Elgin, 55 lira maaşlı birinci sınıf orman başmühendisi muaviniğine.

İki ay sonra İstanbulda kadın çorabı kalmıyacakmış

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

getirmek imkânı hââl olmuyor. Getirtilse bile fiyat iki mislidir. Almanyadan getirtmeğe imkân olmadığı takdirde diğer memleketlerden getirtmek çarelerini arayacağız. Fakat serbest döviz lâzım! Memleketin iktisadî bünyesine çok ehemmiyetli yardımcı dokunacak bu madenin serbest dövizle ithali imkânlarını hükümet verecek olursa memleket te, işi de, fabrika da fayda görecektir. İğne olmayınca ar azalıyor, istihlâki karşılamıyacak vaziyete geliyoruz. Maliyet fiyatı yükseliyor. Bu da satış fiyatlarına tesir eder. Vaziyet gene müşterinin aleyhine oluyor.

Mevaddi iptidaiye meselesine gelince: Bu da iplik işi... Bunu da Almanyadan getiriyoruz. Şimdi İsviçre veya Amerikadan celb mecburiyetindeyiz. İsviçrenin tel'as muamelesi yapması ve takas priminin de fazla olması büyük bir fiyat farkı tevliid ediyor.

Amerikadan getirtmek mümkündür. Fakat bankalar akreditif muamele yapmıyorlar. Bu yüzden mal getirtmek imkânı bulunamıyor. Halbuki Amerika ile olan ticarî vaziyetimiz bu bir iki ay içinde vaki olacak bütün satışımızla Amerikadan mal getirtmeğe müsâid olacağından bankaların bu muameleyi yapmakla sanayie vaki olacak yardımları büyük bir rist teşkil etmeyeceği gibi sanayie de ataletten kurtaracaktır.

Görülüyor ki çorap sanayii ciddi bir tehlikeye maruzdur. Bayanlara Allah başka keder vermestü! diyecektim. Fakat bir dostum:

— Bu baziçede gene bizler yandık!
Dedi. *Nusret Safa Coşkun*

Terşih havuzlarında inşaat tamamlandı

Şehre fazla su isale etmek maksadile terşih havuzlarında bir müddet evvel başlanan inşaat bitmiştir. Takviye edilen tesisatın şehrin ihtiyacını tamamile karşılayıp karşılanmayacağı tetkik olunacaktır.

Bir doktorun günlük notlarından

İdrarda albomin

İdrarda albomin yani yumurta akı denilen madde böbreğin hasta olduğuna delâlet eden aradan biridir fakat her albomin vak'ası muhakkak hakiki bir böbrek hastalığı sayılmaz. Beraberce diğer anasırı da idrarda görülmesi lâzımdır. Meselâ üstüvanat yani silindirler gibi. Eğer bunlar görülürse böbreğin hasnesinin hastalandığına delâlet eder. Böbrek hastalıkları ekseriyetle tâlidir. Yani diğer herhangi bir hastalığın ihtilâti olarak meydana gelir. Meselâ basit bir grip hastalığı veyahud anjin hasta-lığı böbreklerde iltihab yapabilir. Diğer bütün hâd ve intani hastalıklar bilhassa kızıl hastalığı böbreklere çok satır. Kızıl hastalığından sık sık idrar tahlilli yaptırılmak lâzımdır. Kızıldan maada vücudede iltihab husule getiren mikropolar, is-tafilokoklar, pnomokoklar, İstribitokoklar elhasıl diğer göküntülü hastalıklar meselâ çiçek hastalığı gibi, tifo hastalığı gibi bunların hepsi böbreklerde iltihablar yapılarak idrarda albomin ve silindirler meydana getirir. Çocuklarda böbrek hastalıkları tedavi ile iyileşir. Fakat yaşlı insanlarda hakiki bir böbrek hastalığının tedavisi çok güç ve uzundur. Çok sıkı perhiz ve devamlı sıhhl ve tıbbi tedavi lâzımdır. Belsoğukluğu da mesane yolu ile böbreklere kadar dayanarak böbrek iltihabı yapabilir. Görülüyor ki hemen daima böbrek hastalığı diğer hâd hastalıkların ihtilâtlarıdır. İleri geliyor. Bütün intani hastalıklarda idrarı sık sık kontrol etmek lâzımdır.

Cevab istiyen okuyucularının posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri muhtebelsiz kalabilir.

ZİRAAT

(Baştarafı 7 ncı sayfada)

İlaçları yağınla karıştırmak veya hububatı azar azar böyle maddelerle muamele etmek bu usullerin en tanınmışlarıdır. Bu arada ambarları tütsülemeği, hattâ sarımsak islatılmış su ile badana etmeği bile tavsiye edenler vardır.

Fakat R. Satık adlı bir okuyucum, bunlardan tamamlı başka bir usul öğrenmiş. Diyor ki: «Bildığımız fasulyanın gerek kırılmış taneleri, gerek ince öğütülmüş unu, buğday yağınla karıştırlırsa, bu yağlardaki buğday kurduları kâmilen telef olmaktadır.»

Sahiden bir faydası varsa, kolaylıkla yapılabileceği şüphesizdir. Ben fasulyanın bu hünerini yeni işittim, bu babda bir bilgim yoktur.

Tarınman

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşında: (İ. Halli), Eminönünde: (Hikmet), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemdarda: (Esad), Beyazıddada: (Asad), Fatih'te: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübo: (Arif Beşir), Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Galatasaray, Garin), Cumhuriyet caddesinde: (Kürkçüyan), Fürtzeğada: (Ertuğrul), Şişli'de: (Asım), Taksim'de: (Kemal), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalar'dakiler:
Kadıköyünde: (Halk, Hüsnü Osman), Üsküdar'da: (Ahmediyeye), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Bir (Onda bir)

MILLÎ PİYANGO

Biletinin girdiği cebe:

8,000 Lira da girer!

10,000 Lira da girer!

15,000 Lira da girer!

Satılık çam tomruğu

Dursunbey Alaçam devlet Orman işletmesi revir amirliğinden:

1 — Dursunbey Devlet Orman İşletmesi İstasyon deposunda istifde mevcud (782) aded müadilî (448) metre mik'ab (613) desimetre mik'ab çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.

2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcud ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.

3 — Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerinde ve Dursunbey revir amirliğinden görülebilir.

Tomrukların beher metrek'abının muhammen bedeli (11) lira 70 kuruştur.

4 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçeleriyle 13/11/939 Pazartesi günü saat 15 de Dursunbey revir amirliğine müracaatları ilân olunur. (9088)

İstanbul Belediyesi İlanları

İk Teminat	Muhammen bedeli	
30,00	400,00	Topkapıda Topkapı caddesinde 92/117, 90/115 numaralı evlerin enkaz satışı.
4,13	88,50	Beyazıdd Soğanağa mahallesinin Büyüktulumba çıkamazında 13,50 metre yüzü 10,70 M2. sahalı Belediye malı arsa satışı.
23,79	317,20	Aksaray yangın yerinde 24 üncü adada 63,44 metre murabba yüz - stüz arsa satışı.
22,16	295,48	Bebek - İstinye yolu üzerinde Baltalimanında yıkılan binalardan tahassül eden mermer ve demirlerin satışı.
Senelik kira		
9,00	120,00	Tepebaşında Meşrutiyet caddesinde 10 numaralı dükkanın kiraya verilmesi.

Tahmin bedellerle ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 6/11/939 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümente yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektublarla ihale günü muayyen saatte Daimi Encümente bulunmaları. (8723)

T. İŞ BANKASI

KÜÇÜK CARİ HESAPLAR

1940

İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

1940 ikramiyeleri:

1 adet	2000 liralık	=	2000.—	lira
3 "	1000 "	=	3000.—	"
6 "	500 "	=	3000.—	"
12 "	250 "	=	3000.—	"
40 "	100 "	=	4000.—	"
75 "	50 "	=	3750.—	"
210 "	25 "	=	5250.—	"

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edileceklerdir.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

(111) lira muhammen flatla 302 kalem bulunmuş eşya açık arttırma ile satılacaktır. Arttırma 17/11/939 Cuma günü saat 15 de Haydarpaşada işletme komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kanunî teminat akçeyle o gün hazır bulunmaları lâzımdır. «8995»

Muhammen bedeli 6000 lira olan 1000 aded tahta el arabası 6.11.1939 Pazartesi günü saat 15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek letiyenlerin 450 liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat 14) on dörde kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (8656)

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden:

1/11/939 tarihinden itibaren mevsim dolayısıyla Tayyare yolcu seferlerinin tatil edileceği ilân olunur. «9006»

Mazon Meyva Tuzu

Memleketimizin en kıymetli san'atkarı

MÜNİR NUREDDİN'in "ALLAHIN CENNETİ,"

Filminde okumuş olduğu
270914 No. - AŞKIN SESİ 1 inci
270915 No. - Aşkın ıstıraba 2 inci
270216 No. - Deli Gönül 1 inci

ODEON

ŞARKILARI

Satışa çıkarılmıştır.

Plaklarında

SİNİR BOZUKLUĞU, CAN SIKINTISI Ekseriya az şeker yiyenlerde bulunur. Aradığımız neşeyi

HACI BEKİR

firmalı bir kutu şekerin içinde bulacaksınız.
Tecrübe ediniz.

VIROZA

PATI KULLANINIZ

Her türlü yanıkları kan çıbanlarını, meme iltihablarını ve çatlakları, koltukaltı çıbanlarını, dolama, akneler, ergenlikler, çocukların ve büyüklerin her türlü deri iltihablarını tedavi eder.

DÖKÜMCÜ ALINACAK DEMİR VE TAHTA FABRİKALARI TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Adapazarında bulunan Fabrikamız dökümhaneleri için on adet döküm-ötye ihtiyaç vardır. İsteklilerin sarıh tercümei hal ve bir kıl'a Fotoğrafia (DETA - ADAPAZARI) adresine tahriren müracaatları

Gayrimenkul Satış İlanı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

Mehmed Salih'in 9450 hesabı numarasıyla Sandığımızdan aldığı (1400) liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 numaralı kanunun 46 no maddesinin matufu 40 no maddesine göre satılması icab eden Unkapanında eski İbnimedda mahallesinde kadaströ tesbitinde Haraççı Karamehmed mahallesinde Salihpaşa sokakında eski 16 Mü. yeni ve numarataj 24 24/1 kapı, 238 pafta, 1019 ada, 11 parsel numaralı bahçeli ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen (100) lira pey akşesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikli bütün vergilerle, belediye resimleri ve vakıf icarresi ve tarих bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 1/11/939 tarihinden itibaren tetkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahatta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 20/12/939 tarihine müsadif Çarşamba günü Çağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin terhi alınması icab eden gayrimenkul mübekefi - yetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 4/1/940 tarihine müsadif Perşembe günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerle sabit olmayan alâkadarlar ve ittifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetlerle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlara, hakları tapu sicillerle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmışlardır. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 938/1174 dosya numarasıyla Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

★ ★

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek isteyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 na tevâzüz etmek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretiyle kolaylık göstermektedir.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, temizler, MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE EULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir. *Mazon isim ve Horos markasına dikkat.*

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 2-11-939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.24	5.24
Nev - York	180.025	180.025
Paris	1.9.875	2.96875
Milano	6.676	6.776
Cenevre	29.315	29.315
Amsterdam	09.405	09.105
Berlin	—	—
Brüksel	21.7425	21.7425
Atina	0.97	0.97
Sofya	1.5875	1.5875
Prag	—	—
Madrid	13.1825	13.1825
Varşova	—	—
Budapeşte	28.28875	28.28875
Bükreş	0.985	0.935
Belgrad	2.495	2.495
Yokoham	80.745	80.745
Stokholm	81.19	81.19
Moskova	—	—

Son Posta

Yevmi, Sıyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektublara 10 kuruşluk
Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

TIYATROLAR

Gehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında
akşam saat 20,30 da
Azrail Tatil Yapıyor
İstiklâl caddesi komedi kısmı
akşam saat 20,30 da
Hindistan Cevizi

Halk opereti bu akşam 9 da
Kadınların Beğendiği
Son temsil
Cumartesi akşamı
Sevda oteli
Yazan: Yusuf Süruri

Raşid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu
Bu gece Edirne'de Aziz İbblenin
Yeni sinemasında ikinci temsil
Üvey Babam
Pazartesi Üsküdar Hâlede
Nur Baba

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimî

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yapacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

RADYOLİN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman
dişlerinizi fırçalayınız.

Londra ve Parisin en meşhur Fabrikalarından gelen
BAYANLAR için de son moda ve Yüksek Fantazi
MUŞAMBALAR ve MANTOLAR,
Beyoğlunda BAKER Mağazalarında
teşhir edilmekte ve gayet müsait şerait ve ucuz fiatlarla satılmaktadır. Çeşitler tükenmeden evvel ihtiyacınızı
şimdiden temin ediniz.

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı
Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütahasıtır.
Bilûmum döküm, Demir ve tahta işleri yapılır.

EKZAMİN

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çıbanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 kuruştur.

Türkiye Cumhuriyeti

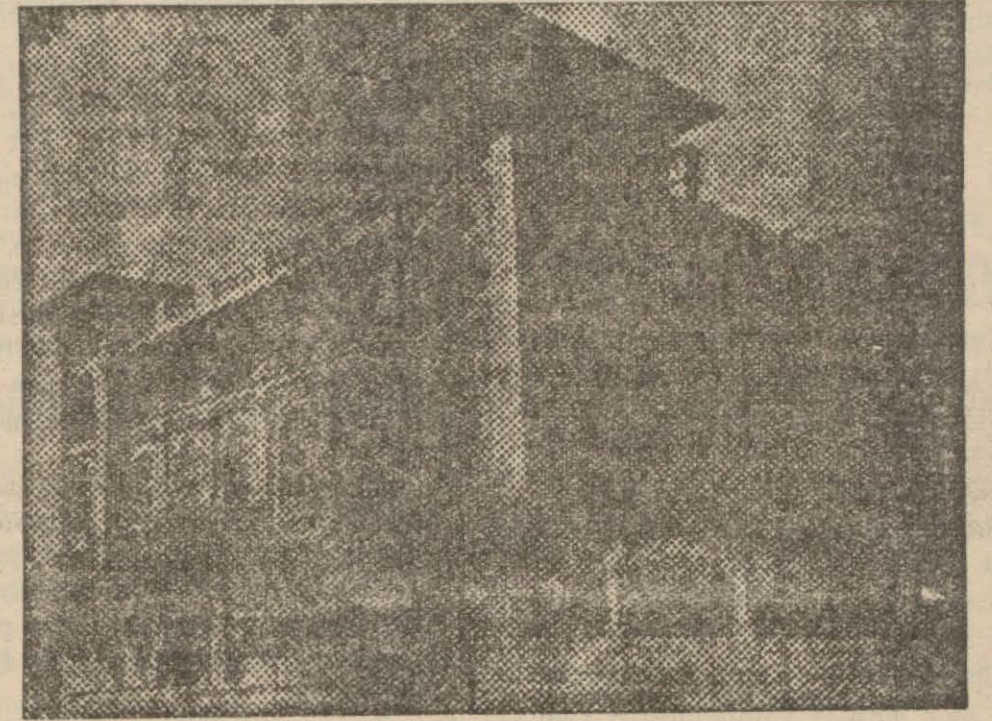
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira
İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbarah ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.